

Regnskap for fotballklubber;
en regelstudie supplert med en empirisk studie av
Viking

Master i Regnskap og revisjon
Våren 2020

Christian Årstad Gilje

Veileder: Norvald Nytræ Monsen

Universitetet
i Stavanger

HANDELSHØGSKOLEN VED UIS
MASTEROPPGAVE

STUDIEPROGRAM:

Master i regnskap og revisjon

ER OPPGAVEN KONFIDENSIELL?

(NB! Bruk rødt skjema ved konfidensiell oppgave)

TITTEL:

Regnskapsregler for fotballklubber; En regelstudie supplert med en empirisk studie av Viking

ENGELSK TITTEL:

Accounting rules for football clubs; A rule study supplemented by an empirical study of Viking

FORFATTER(E)

Kandidatnummer:

4011

Navn:

Christian Årstad Gilje

VEILEDER:

Norvald Nytræ Monsen

Sammendrag

I denne utredningen har jeg tatt for meg regnskap i fotballklubber og de regnskapsreglene som gjelder. Regnskapsreglene som gjelder for fotballklubber finnes i regnskapsloven, NRS 8 God Regnskapsskikk for små foretak og NRS(F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Fotballklubber går under ikke-gevinstorientert organisasjoner, som vil si at de ikke har som målsetning å generere overskudd. Formålet deres er istedenfor å forvalte ressursene sine på en best mulig måte for å nå målene sine. Regnskapsreglene som gjelder for fotballklubber gjør at de regnskapsfører på samme måte som private lønnsomhetsbedrifter. Gjennom denne masterutredningen ønsker jeg å formidle kunnskap om hvordan fotballklubber (små foretak) kan gå i retning av et sterkere pengefokus, gitt at de idag følger regnskapsloven med dens lønnsomhetsfokus.

Jeg ønsket å se på om utarbeidelse av en kontantstrømoppstilling som et supplement til balansen og resultatregnskapet, ville være bedre tilpasset informasjonsbehovet for Viking. Det konkluderes med at Viking bør utarbeide en kontantstrømoppstilling for å gjøre regnskapet mer informativt, samt at loven som tillater små foretak å ikke gjøre dette burde fjernes.

Forord

Denne masterutredningen er skrevet som en avsluttende del av masterstudie i regnskap og revisjon ved Universitetet i Stavanger. Dette er en empirisk studie med fokus på en fotballklubb i Norge. Oppgaven er et selvstendig arbeid på 30 studiepoeng og er skrevet i vårsemesteret 2020.

Interessen for regnskap i andre typer organisasjoner enn private bedrifter startet med masterkurset MRR 140 Finansregnskap og offentlig sektor, som jeg tok høsten 2018 på UIS. Dette kurset omhandler regnskapslitteratur utover det tradisjonelle finansregnskapet, og fokuserer på regnskap i offentlig- og privat sektor. Ønsket om å ta utgangspunkt i en fotballklubb ble tatt på bakgrunn av interessen min for fotball, og valget falt på Viking.

Proessen med å skrive masterutredningen har vært krevende, men også veldig spennende og lærerik. Oppgaven har gitt meg kunnskap om Viking og fotballklubber, i tillegg til en økt forståelse av regnskap og regnskapsreglene. Jeg valgte å studere Viking fra et eksternt perspektiv uten intern hjelp, som vil si å se på hva en utenforstående person kan lese ut i fra den tilgjengelige informasjonen som finnes. Jeg håper denne utredningen vil vekke interesse for de regnskapsreglene som gjelder for fotballklubber, og da spesielt loven som tillater små foretak å ikke utarbeide en kontantstrømoppstilling.

Til slutt vil jeg rette en stor takk til veilederen min Norvald Nytræ Monsen for god hjelp og gode faglige innspill. Interessen og engasjementet hans har vært en stor inspirasjon i dette arbeidet. Tusen takk for gode råd og god hjelp, samt raske og gode tilbakemeldinger.

Stavanger, 29. Juni 2020

Christian Årstad Gilje

Innholdsfortegnelse

Kapittel 1: Innføring	1
1.1 Bakgrunn.....	1
1.2 Utredningenes formål	2
1.3 Utredningenes videre struktur.....	2
Kapittel 2: Metode	3
2.1 Tre metodesynsmåter	3
2.1.1 Analytisksynsmåte.....	3
2.1.2 Systemsynsmåte.....	3
2.1.3 Aktørsynsmåte	3
2.1.4 Valg av synsmåte	4
2.2 Empiriske valg og datainnsamling.....	4
2.3 Oppsummering	5
Kapittel 3: Referanseramme.....	6
3.1 Formål med regnskap	6
3.2 Ulike typer organisasjoner.....	7
3.2.1 Gevinstorienterte organisasjoner.....	8
3.2.2 Ikke-gevinstorienterte organisasjoner.....	9
3.3 Inntekter og Utgifter	11
3.4 Forretningsregnskap	13
3.4.1 Lønnsomhetsforretningsregnskap.....	14
3.5 Oppsummering	15
Kapittel 4: Regnskapsregler	16
4.1 Innledning.....	16
4.2 Regnskapsloven	16
4.3 NRS 8 God regnskapsskikk for små foretak	19
4.4 NRS(F) God Regnskapsskikk for ideelle organisasjoner	21
4.5 NRS (F) Kontantstrømoppstilling	27
4.6 Regler for fotballklubber	28
4.7 Oppsummering	29
Kapittel 5: Viking	30
5.1 Innledning.....	30
5.2 Om Viking.....	30
5.3 Viking Årsberetning 2019	31
5.3.1 Resultatregnskap.....	32
5.3.2 Balanse	33
5.4 Oppsummering	35
Kapittel 6: Utarbeidelse av kontantstrømoppstilling	36
Kapittel 7: Analyse.....	39

Kapittel 8: Konklusjoner	43
8.1 Forslag til videre praksis.....	43
8.2 Forslag til videre studier.....	44
Vedlegg	45
Vedlegg 1: Årsrapport 2019.....	45
Vedlegg 2: Årsrapport 2018.....	53
Vedlegg 3: Viking Årsrapport 2017.....	60
Vedlegg 4: Rekonstruering for 2017.....	67
Vedlegg 5: Rekonstruering 2018.....	71
Vedlegg 6: Rekonstruering 2019.....	75
Referanse:	78

Kapittel 1: Innføring

1.1 Bakgrunn

Alle organisasjoner må få dekket utgiftene sine gjennom å skaffe seg inntekter. Danielsson (1977, referert i Monsen 2020) mener dermed at vi kan skille mellom to typer organisasjoner; markedskoplede (gevinstorientert) og budsjettkoplede (ikke-gevinstorienterte) organisasjoner. Markedskoplede organisasjoner skaffer seg inntekter gjennom markedsmessige byttransaksjoner, ved å bytte varer og tjenester mot penger. Budsjettkoplede organisasjoner skaffer seg inntekter gjennom enveis pengetransaksjoner. Formålet til markedskoplede organisasjoner er å generere overskudd, mens budsjettkoplede organisasjoner fokuserer på å forvalte ressursene sine på en best mulig måte for å nå målene sine.

Hva er målsetningen til fotballklubber, er det å generere overskudd eller å vinne serien/fotballkamper. For å vinne serien eller fotballkamper må ressursene forvaltes på en best mulig måte. På bakgrunn av dette vil det være interessant å se på hvordan regnskapet i fotballklubber utarbeides. For å gjøre dette må man ha kunnskap om regnskapsreglene som gjelder for fotballklubber, samt hvordan de brukes i praksis.

Regnskap kan utarbeides på flere måter. Det mest kjente vi har er det private regnskapet (forretningsregnskapet). Viking er en fotballklubb som inngår i gruppen organisasjoner som ikke har lønnsomhet som målsetning men som likevel utarbeider samme type perioderegnskap som markedskoplede organisasjoner. De bokfører på lik linje som private lønnsomhetsbedrifter, selv om de i følge rammeverket til Danielsson (1977, referert i Monsen 2020) representerer hver sin type organisasjon.

Hovedregelen er at fotballklubber må følge regnskapsloven, som vil si at det kreves bruk av kjøpmannens dobbelte bokføringsmetode for å bokføre lønnsomhetsvirkninger av påløpte inntekter og utgifter på kjøpmannens bokføringskonti. Disse inndeles i balanseregnskaps- og resultatregnskap. Regnskapsloven krever to regnskapsoppstillinger basert på denne bokføringen, resultatregnskap og balanse. For å presentere et regnskap som også tar utgangspunkt i et pengefokus, vil det utarbeides en kontantstrømoppstilling som et supplement til balanse- og resultatregnskapsoppstillingen.

Utgangspunktet for denne masterutredningen er Norge og norske lover. Det tas utgangspunkt i en fotballklubb; Viking. Oppgaven baserer seg på offentlig tilgjengelig informasjon, som vil si at oppgaven ikke skrives i samarbeid med Viking. Oppgaven skrives med utgangspunkt i informasjon som alle eksterne personer har tilgang til.

1.2 Utredningenes formål

Formålet med denne utredningen er å studere årsregnskapet til Viking Fotballklubb for 2017-2019 samt sammenligne det med regnskapsreglene. Videre skal regnskapet suppleres med en kontantstrømoppstilling, som klubben ikke utarbeider i dag. Basert på dette, skal utredningen presentere noen synspunkter på hvordan Viking Fotballklubb kan videreutvikle sitt regnskap for å gjøre det mer informativt. Avslutningsvis presenteres noen forslag til videre studier av regnskap for fotballklubber samt andre typer organisasjoner enn private bedrifter.

1.3 Utredningenes videre struktur

For å gjøre det mer oversiktlig for leseren følger kapitlene for denne masterutredningen en naturlig rekkefølge. Nedenfor blir hvert kapittel kort presentert. I kapittel 2 blir de ulike metodene presentert. Videre i kapittel 3 gis en oversikt over referanserammen som blir brukt i denne utredningen. Kapittel 4 tar for seg regnskapsreglene som gjelder for fotballklubber, og i kapittel 5 presenteres Viking og deres nyeste årsberetning (2019). I kapittel 6 vises en utarbeidet kontantstrømoppstilling. I kapittel 7 studeres årsregnskapet til Viking for 2017-19 opp mot regnskapsreglene (kap. 4) og referanserammen (kap. 3). I tillegg vil det komme forslag til utarbeidelse av kontantstrømoppstilling og gevinster ved dette. Avslutningsvis vil det i kapittel 8 bli gitt en konklusjon, samt forslag til videre studier og videre praksis.

Kapittel 2: Metode

En metode er en fremgangsmåte, et middel til å løse problemer og komme frem til ny kunnskap (Dalland, 2012, s.111). I dette kapittelet vil jeg gi en beskrivelse av metodeverktøyet som er blitt brukt til å løse masterutredningens formål. Kapittel 2.1 tar for seg de ulike synsmåtene, og det gis en avklaring på hvilke jeg ønsker å bruke. I kapittel 2.2 blir datainnsamling og empiriske valg gjennomgått.

2.1 Tre metodesynsmåter

Vi skiller mellom tre ulike metodesynspunkter (Arbnor & Bjerke, 1977, s. 7).

- Analytisk synsmåte
- Systemsynsmåte
- Aktørsynsmåte

De ulike synsmåtene har betydning for de konklusjoner man kan trekke på bakgrunn av sine undersøkelser.

2.1.1 Analytisksynsmåte

Kjennetegnet ved den analytiske synsmåten er at virkeligheten er sammensatt av ulike deler på en objektiv måte, der helheten er summen av delene. Kunnskapen som man utvikler i den analytiske synsmåten har en individuavhengig karakter, som betyr at kunnskapen må følge logiske vurderinger og være uavhengig av subjektive opplevelser (Arbnor & Bjerke, 1977, s. 3). Synsmåten kan illustreres ved hjelp av tre fenomen: A, B og C, som hver for seg tilsvarer tallet 2. Summerer man disse fenomenene får man 6 ($2+2+2$), som altså utgjør den helhetlige oppfatningen.

2.1.2 Systemsynsmåte

Systemsynsmåten kjennetegnes også ved at virkeligheten er sammensatt av ulike deler på en objektiv måte. Forskjellen i forhold til analytisk synsmåte er at helheten avviker fra summen av delene, og grunnen til dette er at man tar med synergieffekter som kan ha både en positiv eller negativ effekt. Kunnskapen som utvikles er systemavhengig, og delene forklares ut ifra helhetens egenskaper (Arbnor & Bjerke, 1977, s. 4-5). Hver systemkomponent tilsvarer tallet 2, men på grunn av positiv synergieffekt blir helheten 7 ($2+2+2$).

2.1.3 Aktørsynsmåte

Denne synsmåten har som formål å kartlegge den betydning og det innhold som ulike aktører legger i sine handlinger og det miljø som omgir dem. Virkeligheten antas å bestå av ulike

sosiale prosesser, og kunnskapen som utvikles er individuavhengig. Aktørsynsmåten fokuserer på de enkelte individs handlinger, og helheten forklares med utgangspunkt i de enkelte aktørenes virkelighetsoppfatning (Arbnor & Bjerke, 1977, s. 5-6).

2.1.4 Valg av synsmåte

I denne masterutredningen skal jeg studere regnskapene for seg selv, og ikke som en del av en større helhet. Dette medfører at systemsynsmåten er uaktuell. Når man arbeider med finansregnskap er det naturlig å bruke den analytiske synsmåten, og årsaken til dette er at det er klare årsaks- og virkingssammenhenger i regnskapet (Monsen, 1987, s. 22). Et årsregnskap utarbeides i samsvar med bokførings- og regnskapsregler, slik at kunnskapen som utvikles er individuavhengig. Samtidig vil regnskapene kunne oppfattes på samme måte av forskjellige individer. Jeg vil se på en aktuell fotballklubb, og på regnskapsreglene som gjelder for denne. Videre vil jeg undersøke om reglene blir fulgt eller ikke, og om regnskapet gir best mulig informasjon til regnskapsbrukerne. På bakgrunn av dette vil jeg ikke bruke aktørsynsmåten hvor helheten betraktes ut fra de ulike delenes egenskaper. Ved å bruke den analytiske synsmåten vil jeg betrakte regnskapet atskilt fra andre problemområder.

2.2 Empiriske valg og datainnsamling

Vi skiller mellom primærdata og sekundærdata. Primærdata er data som man innhenter selv, mens sekundærdata er data som allerede eksisterer. Denne masterutredningen baseres på sekundærdata, og grunnen til dette er at informasjonen som brukes vil være hentet fra offisielle årsberetninger eller Viking sin nettside. I tillegg tok jeg kontakt med Norges Fotballforbund for å høre om hvilke regnskapsregler som gjelder for fotballklubber i Norge.

I en masterutredning er man nødt til å ta ulike valg når det kommer til hva som skal undersøkes. Grunnen til at fotballklubben Viking ble valgt, er av flere grunner. For det første er klubben en stor og tradisjonsrik klubb som de aller fleste har hørt om og har litt kjennskap til. For det andre har de masse aktiviteter for barn og unge, blant gjennom «ivrig»-tilbud for spillere i det lokale miljøet på Eiganes, fotballfritidsordninger, idrettsfritidsordning og forskjellige typer fotballskoler. I tillegg skaper Viking også oppmerksom og engasjement i regionen. Jeg har heller ikke sett andre studenter som har skrevet en lignende oppgave.

2.3 Oppsummering

I dette kapitlet har jeg gjennomgått de ulike metodesynsmåtene, samt begrunnet hvilken jeg har valgt å bruke. I tillegg har empiriske valg og datainnsamling blitt gjennomgått. Videre trenger jeg en referanseramme for å analysere reglene og regnskapene, og denne blir presentert i neste kapittel.

Kapittel 3: Referanseramme

I dette kapitlet blir referanserammen presentert som jeg senere skal bruke i analysen. Det finnes flere typer av regnskap, og hvilken type regnskap som tas i bruk er avhengig av organisasjon vi snakker om. De ulike regnskapene bygger på ulike prinsipper, og disse prinsippene er sentrale i forhold til analysen av de dataene som kommer frem av regnskapet.

I kapittel 3.1 vil jeg si litt om formålet med å føre regnskap. Videre vil jeg i kapittel 3.2 forklare forskjellen på gevinstorienterte og ikke-gevinstorienterte organisasjoner, samt deres oppbygging, formål og informasjonsbehov. Problemer som man støter på ved regnskapsføring henger som ofte sammen med hvordan man skal bokføre inntekter og utgifter. Jeg vil i kapittel 3.3 definere ulike betydninger av regnskapsbegrepene inntekter og utgifter, og disse begrepene har ulik betydning avhengig av typen organisasjon vi har med å gjøre. Vi skiller hovedsakelig mellom lønnsomhetsregnskap og finansielle pengeregnskap, og under disse finner vi ulike regnskapsmodeller. Kapittel 3.4 vil ta for seg forretningsregnskapet, og da denne regnskapsmodellen er den som er mest relevant for denne masterutredningen.

3.1 Formål med regnskap

Et viktig formål ved utarbeidelse av finansregnskap er å gi brukerne informasjon som er av verdi når de skal fatte beslutninger av økonomisk karakter (Monsen, 1987, s. 30). Denne målsetningen operasjonaliseres i form av utarbeidelse av bl. a. resultatregnskap, balanse og finansiell oversikt (Monsen, 1987, s. 13).

Budsjettet er ofte påvirket av det finansregnskapet som organisasjonen utarbeider. Dette skyldes at man ønsker å kontrollere hvordan organisasjonen har utnyttet sine ressurser i en periode, og at man ønsker å sammenligne denne utnyttelsen med det som var budsjettet (Monsen, 1987, s. 13). Å beskrive og analysere regnskapet blir derfor viktig. Det som er spesielt for ikke-gevinstorienterte organisasjoner er at ledere i disse organisasjonene ofte må holde seg innenfor bestemmelser som er fattet angående bruk av finansielle midler. Et viktig formål for en slik organisasjon bør derfor være å kontrollere at disse bestemmelsene er overholdt (Monsen, 1987, s. 15).

Et regnskap er et hjelpemiddel som brukes til å holde oversikt over hva et foretak tjener, hva som forbrukes, hva det eier, og hva det skylder. En viktig årsak til at det føres regnskap er at man ønsker å ha en viss kontroll hva alle pengene er gått til. Regnskapet er dermed et viktig

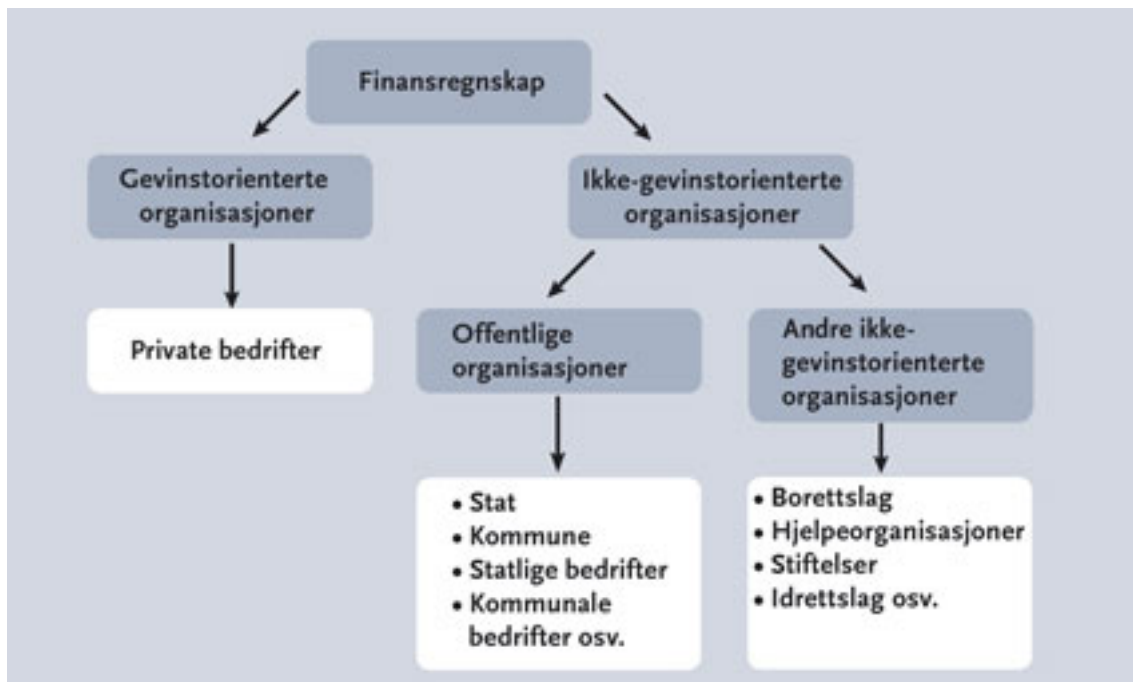
redskap i den økonomiske styringen av et foretak. En annen viktig årsak til at det føres regnskap er at regnskapsbrukerne skal få økonomisk informasjon om foretaket (Havstein & Moen, 2010, s. 12).

Eierne av foretaket, det vil si de som har skutt inn kapital eller andre verdier, ønsker en begrunnelse for hva pengene deres er gått til. Eierne kan blant annet få informasjon om bruken av pengene og avkastningen av den kapitalen de har skutt inn. I tillegg kan også andre interessenter ha bruk for informasjon om foretakets aktiviteter og økonomiske stilling. Det kan f. eks. være banker og andre som har gitt selskapet lån, og som ønsker å ha kjennskap til hvordan kapitalen forvaltes. I tillegg kan det være investorer som vurderer å kjøpe eierandeler i foretaket, og som har behov for å vite om foretaket er lønnsomt. En viktig brukergruppe av økonomisk informasjon er de offentlige myndighetene, som er avhengige av økonomiske data fra foretaket for blant annet å kunne beregne og senere kontrollere skatter og avgifter (Havstein & Moen, 2010, 2. 13).

Regnskapet har to basismålsettinger ifølge Monsen (2018), og disse er kontroll og beslutningstaking. Kontrollmålsettingen innebærer at regnskap skal gi informasjon om hvordan man har forvaltet de finansielle ressursene i perioden, mens beslutningstaking vil si at regnskapet skal være et grunnlag for beslutningstaking. Informasjonen i regnskapet skal gjøre det mulig for regnskapsbrukerne å ta en effektiv beslutning (Monsen, 2018, s. 2).

3.2 Ulike typer organisasjoner

Som nevnt i kapittel 1.1 pådrar alle organisasjoner seg utgifter (i form av betalingsforpliktelser), som må finansieres av sine inntekter (innbetalingskrav). Ifølge Danielsson (1977) kan vi skille mellom to hovedtyper av organisasjoner; markedskoplede og budsjettkoplede organisasjoner (Monsen, 2020, s. 1). Disse to hovedtypene kan også bli omtalt som gevinstorienterte og ikke-gevinstorienterte organisasjoner. Begge organisasjonene utarbeider regnskap (også kalt finansregnskap).

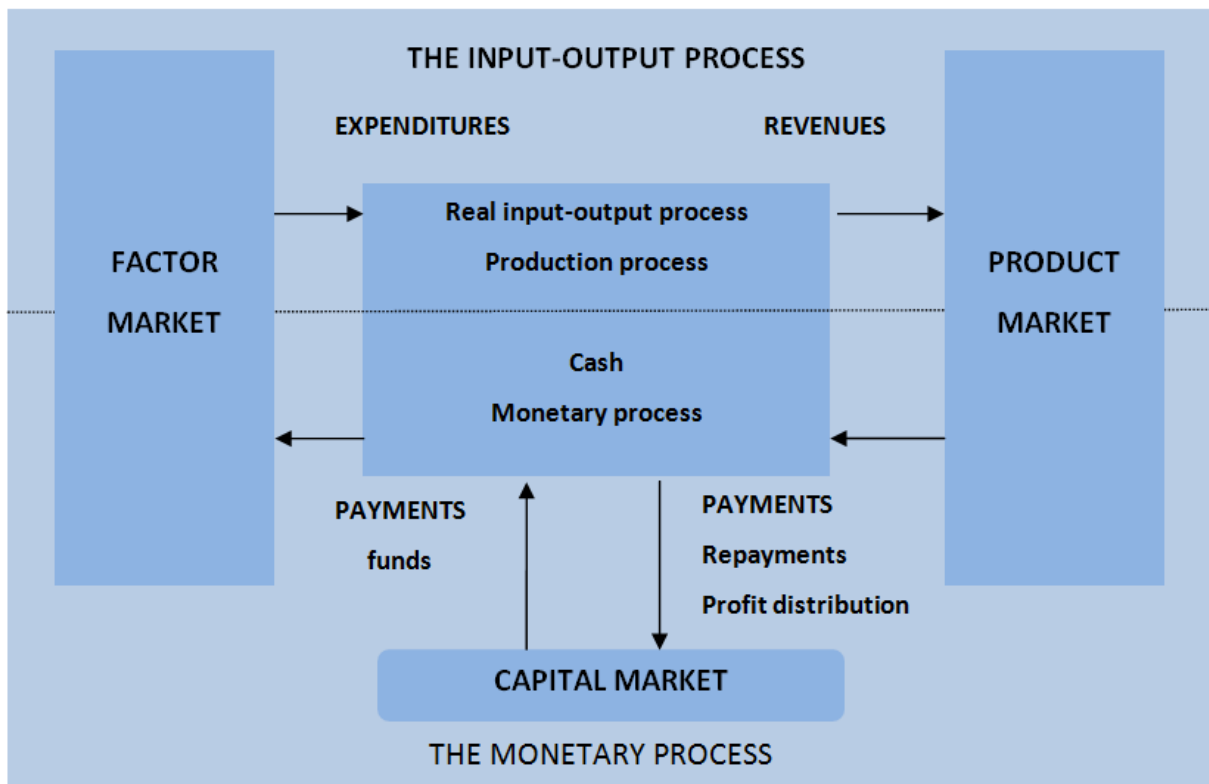

Figur 3.1 Finansregnskapet for ulike organisasjoner (Solbakken & Monsen, 2008, s. 78)

3.2.1 Gevinstorienterte organisasjoner

Gevinstorienterte organisasjoner anskaffer inntekter gjennom markedsmessige byttetransaksjoner, hvor varer og tjenester byttes mot penger (Monsen, 2020, s. 1). Denne typen organisasjon eksisterer hovedsakelig for å generere profitt, og hovedformålet er overskuddsgenerering (gevinst). Målet er altså å oppnå et overskudd, som vil si å få inn mer penger enn man bruker. Eierne av bedriften kan velge mellom å beholde hele overskuddet selv, investere det i den videre driften av selskapet eller dele det med de ansatte. Ettersom generering av profitt er målsettingen, utarbeider slike typer organisasjoner regnskap som viser et lønnsomhetsresultat (Solbakken & Monsen, 2008, s. 77). Typiske eksempler på slike organisasjoner er private bedrifter.

Følgende modell kan brukes til å oppsummere den gevinstorienterte organisasjonen:

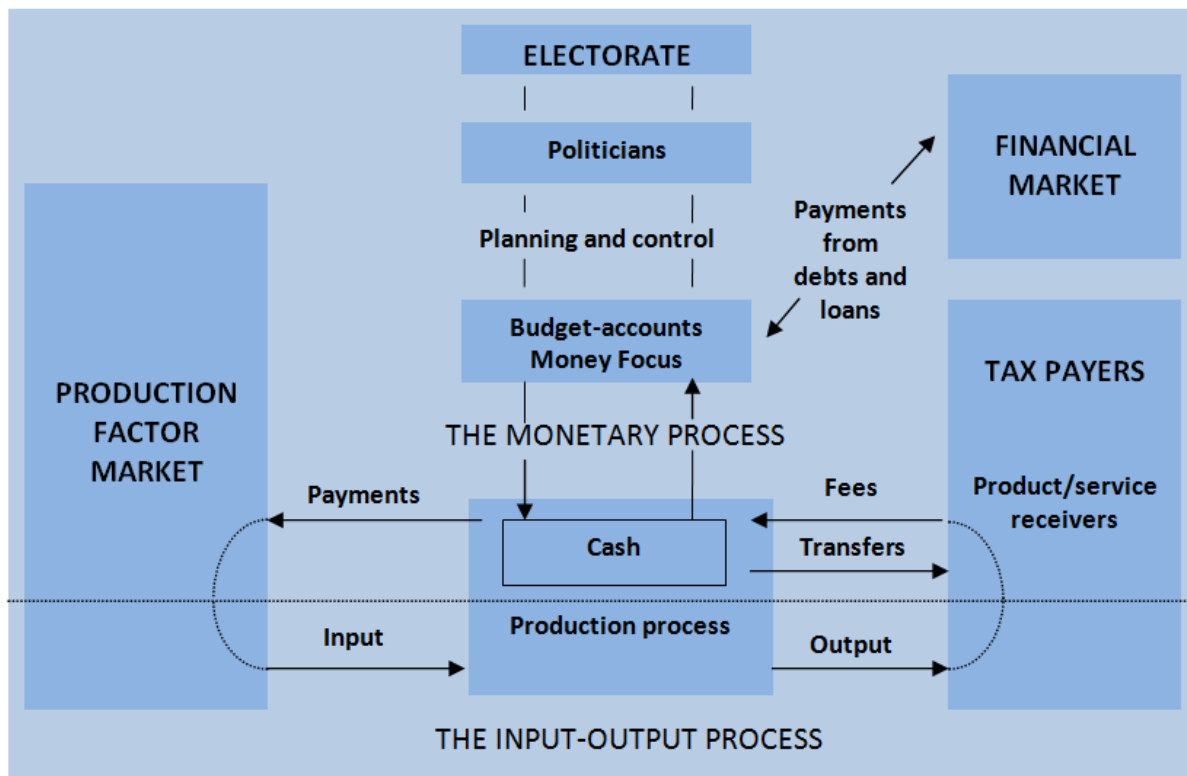
Figur 3.2 The Capital Circulation Model of the Firm (Monsen, 2020 s. 5)

Over den stiplede linjen kalles ytelsessiden (aktivitetssiden), altså der bedriften anskaffer ulike produksjonsfaktorer som omformes til produkt eller tjenester for deretter å bli levert til mottakerne (Monsen, 2020, s. 5). Når varen er levert går det en pengestrøm tilbake til faktormarkedet og bedriften, og dette kalles betalingssiden (pengesiden) og vises under den stiplede linjen. I tillegg kan bedriften låne penger i kapitalmarkedet, som de senere må betale tilbake (i form av låneavdrag).

3.2.2 Ikke-gevinstorienterte organisasjoner

Ikke-gevinstorienterte organisasjoner skaffer seg inntekter gjennom enveis pengetransaksjoner. (Monsen, 2020, s. 1). Målsetningen til denne typen organisasjoner er å yte tjenester til samfunnet. Inntektene til ikke-gevinstorienterte organisasjoner kommer fra ulike kilder, slik som betaling for produkter, offentlige og private tilskudd og skatter. Denne typen organisasjoner må også få dekket utgiftene sine med inntekter, men i motsetning til gevinstorienterte-organisasjoner så er det ingen direkte sammenheng mellom inntektene og utgiftene som medgår i produksjonen. Utfordringen for ikke-gevinstorienterte organisasjoner er å bruke de ressursene de har til rådighet, på en mest mulig effektiv måte (Solbakken & Monsen, 2008, s. 78). Budsjett er viktig for slike organisasjoner, fordi det brukes til å fordele inntektene slik at de kan finansiere utgiftene sine.

Typiske eksempler på ikke-gevinstorienterte organisasjoner er stat, kommune, statlige bedrifter og kommunale bedrifter. Idrettslag, stiftelser, borettslag og hjelpeorganisasjoner er også eksempler på andre ikke-gevinstorienterte organisasjoner (Solbakken & Monsen, 2008, s. 78).

Figur 3.3 The Economic Process Model of Government (Monsen, 2018, s. 6)

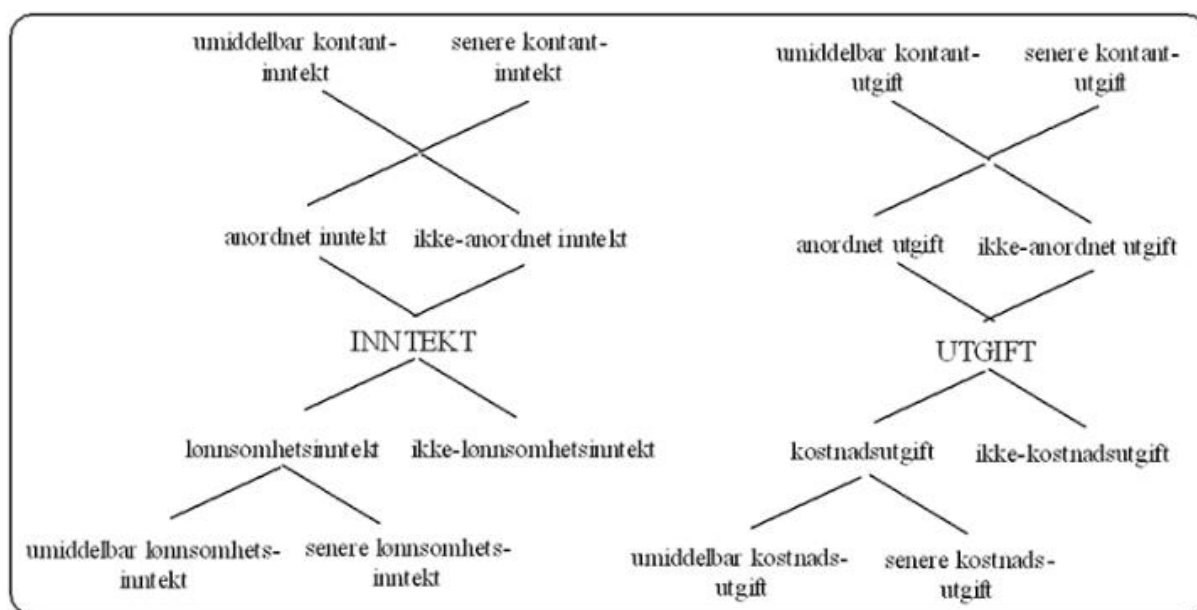
Fotballklubber er idrettsorganisasjoner, og de har dermed ikke skatt som inntekt. Utenom dette vil resten av betalingssiden være illustrerende for å se på forskjellen mellom ytelsessiden og betalingssiden i forhold til private bedrifter. Både gevinstorienterte og ikke-gevinstorienterte organisasjoner pådrar seg utgifter for å kunne produsere varer og tjenester (ytelser), og verdien på disse ytelsene bør alltid være større enn verdien enn det som man må gi avkall på for å kunne fremstille disse. Det finnes et resultatsvev i begge typer organisasjoner. De respektive resultatregnskapene i organisasjonene er imidlertid svært forskjellige. I ikke-gevinstorienterte organisasjoner kan man bare utarbeide et pengeresultatregnskap, mens gevinst orienterte organisasjoner utarbeider et lønnsomhetsresultatregnskap (jf. kapittel 3.4). Offentlige organisasjoner tilbyr ytelser for å utføre oppgaver. Ytelsene selges ikke, og hvis det i det hele tatt kreves betaling er det i form av gebyrer og ikke priser. Gebyrene har liten eller ingen sammenheng med kostnadene som brukes til å fremstille ytelsene (Monsen, 2018, s. 7).

Oppsummert kan vi konkludere med at gevinstorienterte og ikke-gevinstorienterte organisasjoner har en betalingside og en ytelsesside, men at forskjellen ligger på inntektssiden på resultatregnskapet. Private bedrifter fokuserer på lønnsomhetsinntekter, og sammenstiller disse med bedriftens kostnader. Ikke-gevinstorienterte organisasjoner fokuserer på de totale inntektene og utgiftene. Begrepene inntekt og utgift blir derimot presentert i neste kapittel.

3.3 Inntekter og Utgifter

Mülhaupt (1987) har utviklet et begrepsapparat på tysk for regnskap i privat sektor, og Monsen har videreutviklet et mer presist og generelt begrepsapparat på norsk som også er relevant for offentlige organisasjoner. Ifølge Monsen (2020, s. 3) er en inntekt definert som krav på innbetalingen, mens utgifter er definert som forpliktelse til utbetalinger. Som nevnt tidligere må alle organisasjoner finansierer utgiftene sine med inntekter, og vi ser dermed at inntekt og utgift er hovedbegrepene i et finansregnskap.

Figur 3.4 Begrepene inntekt og utgift (Monsen, 2020, s. 4).

Inntektene og utgiftene blir delt opp langs to dimensjoner. Den øverste dimensjonen tar for seg den pengemessige virkningen, og denne finner vi i alle typer organisasjoner. Dette er den øverste delen av figuren. Den nederste dimensjonen representerer lønnsomhetsvirkningen. Ved hjelp av begrepene i figuren kan man forklare bokføring av inntekter og utgifter gjennom to periodiseringsprinsipp; pengeperiodiseringsprinsippet og lønnsomhetsperiodiseringsprinsippet.

Innenfor pengevirksomheten av inntekter og utgifter har man tre ulike periodiseringsalternativer; påløptprinsippet, anordningsprinsippet og kontantprinsippet. Påløptprinsippet gir informasjon om de totale inntektene og utgiftene som er påløpt i regnskapsperioden, og representerer et krav på innbetaling eller en forpliktelse til utbetaling. De påløpte beløpene blir referert til som inntekt og utgift i figur 3.4. Pengerapporteringen av inntekter og utgifter fører til at de påløpte beløpene deretter må bli anordnet for innbetaling og utbetaling, og derav navnet anordnet inntekt og anordnet utgift (Monsen, 2020, s. 4). Ettersom anordningsnivået er svært viktig for kontrollen av pengebruken ved enveis pengetransaksjoner, trenger de anordnede beløpene autorisasjon fra en aktør med anordningsmyndighet. Den delen av det påløpte beløpet som enda ikke er anordnet for innbetaling og utbetaling blir referert til som ikke-anordnet inntekt og ikke-anordnet utgift (Monsen, 2020, s. 4).

Kontantprinsippet går ut på å registrere hvor mye av de påløpte inntektene og utgiftene som er innbetalt eller utbetalt i regnskapsperioden, og dette foretas av en aktør som har betalingsmyndighet. Innbetalinger og utbetalinger som registreres i regnskapsperioden blir referert til som umiddelbare kontantinntekter og umiddelbare kontantutgifter. Den delen av de påløpte inntektene og utgiftene som enda ikke er innbetalt eller utbetalt, blir referert til som senere kontantinntekt og senere kontantutgift (Monsen, 2020, s. 4).

Innenfor lønnsomhetsperiodiseringsprinsippet blir inntektene og utgiftene periodisert med henblikk på deres positive eller negative lønnsomhetsvirkninger. Inntektene og utgiftene blir delt inn i om de har lønnsomhetsvirkning eller ikke. Inntekter og utgifter som ikke har lønnsomhetsvirkning, blir referert til som henholdsvis ikke-lønnsomhetsinntekt og ikke-kostnadsutgift. Eksempler på dette er låneinntekter og avdragsutgifter, og disse representerer kun en pengeinntekt og en betalingsforpliktelse. Beløpene som har en positiv lønnsomhetsvirkning blir referert til som umiddelbar lønnsomhetsinntekt og beløp med negativ lønnsomhetsvirkning blir referert til som umiddelbar kostnadsutgift. Et eksempel på en umiddelbar lønnsomhetsinntekt og kostnadsutgift er inntekter fra salg av et produkt og utgifter til råvarer som er brukt for å produsere produktet. Lønnsomhetsvirkninger som kan rapporteres i senere perioder, blir referert til som senere lønnsomhetsinntekt og senere kostnadsutgift. Eksempler på dette er inntekter i form av forskuddsinnbetalinger fra kunder for produkt/tjenester som skal leveres i senere perioder og investeringsutgifter slik som

avskrivningskostnader (i form av anleggsmidler som brukes i senere perioder). (Monsen, 2020, s. 5).

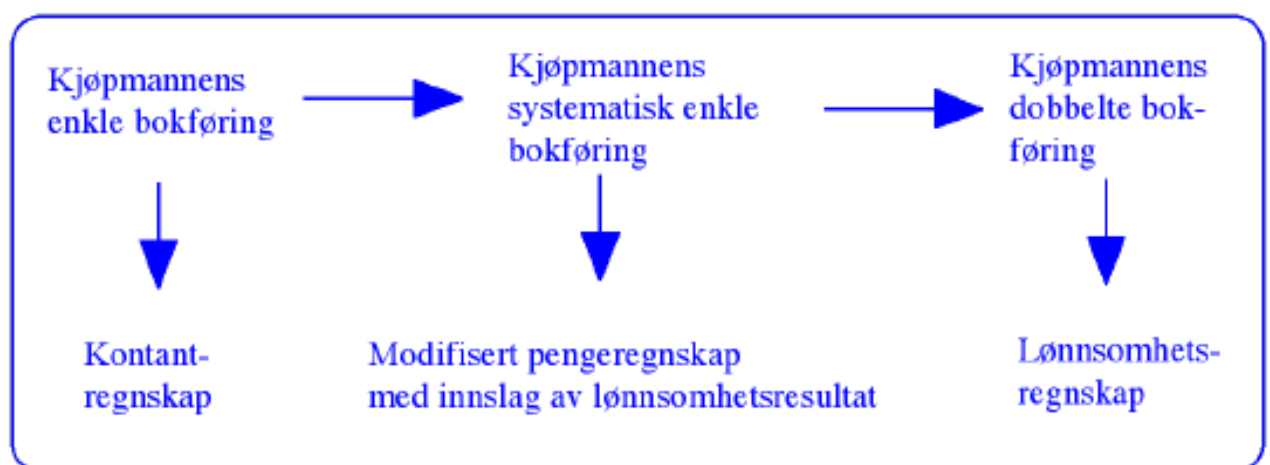
Vi står altså ovenfor to periodiseringsprinsipp; pengeperiodiseringsprinsippet og lønnsomhetsperiodiseringsprinsippet. Pengeperiodiseringsprinsippet innebærer at inntektene og utgiftene pengemessig kan periodiseres til den aktuelle regnskapsperioden.

Lønnsomhetsperiodiseringsprinsippet innebærer at inntekter og utgifter periodiseres i forhold til når de har påvirkning på lønnsomhetsresultatet. Vi har dermed to hovedtyper av regnskap, lønnsomhets- og finansielt pengeregnskap.

3.4 Forretningsregnskap

Forretningsregnskapet brukes når det refereres til finansregnskap eller lønnsomhetsregnskap utarbeidet av private bedrifter som er involvert i forretningsvirksomhet med profitt (gevinst) som målsetting, og er det mest kjente regnskapet vi har i Norge. Det offisielle årsregnskapet er en del av forretningsregnskapet. Reglene for det tradisjonelle finansregnskapet står nedfelt i Regnskapsloven av 17. Juli 1998 nr. 56.

Dette regnskapet er basert på en bedrifts forretningsvirksomhet, og finnes i 3 ulike varianter; kontantforretningsregnskap, systematisk forretningsregnskap og lønnsomhetsforretningsregnskap (Monsen, 2020, s. 10). Etersom det i denne utredningen kun er lønnsomhetsforretningsregnskapet som er relevant for analysen, vil jeg ikke gå nærmere inn på de to andre.

Figur 3.5 Kjøpmannens bokføring (Monsen, 2018, s. 21)

3.4.1 Lønnsomhetsforretningsregnskap

I dette regnskapet er fokuset på lønnsomhetsvirkningene av inntektene og utgiftene i regnskapsperioden, referert til som lønnsomhetsinntekter og kostnadsutgifter. I figur 3.4 tilsvarer dette umiddelbar lønnsomhetsinntekt og umiddelbar kostnadsutgift.

Lønnsomhetsforretningsregnskapet kjennetegnes ved dobbel bokføring og kjøpmannens dobbelte bokføring (Monsen, 2020, s.16). Dobbelt bokføring innebærer at:

- 1) debet skal være lik kredit, og
- 2) at det benyttes to forskjellige konti.

Kjøpmannens dobbelte bokføring kjennetegnes av ytterlige to ting,

- 3) kontoene skal deles inn i to grupper; betalingskonti (balanse) og ytelseskonti (lønnsomhetsresultatet).
- 4) periodens lønnsomhetsresultat skal fremkomme dobbelt, det vil si både via betalingssiden og via ytelsessiden.

At periodens lønnsomhetsresultat fremkommer dobbelt gir en entydig sammenheng mellom lønnsomhetsresultatregnskapskontoen og balanseregnskapskontoene. Lønnsomhetsresultatet er differansen mellom periodens lønnsomhetsinntekter og periodens kostnadsutgifter (ytelsessiden), og forklarer egenkapitalendringen på balanseregnskapskontoene (betalingssiden) (unntatt ny egenkapitaltilgang eller tilbakebetaling av egenkapital som kun regnskapsføres på balanseregnskapskontoene). En lettere måte å forklare dette på er at netto egenkapitalendring på balanseregnskapskontoene fremkommer som forskjellen mellom inntekter og utgifter som har lønnsomhetsvirkninger (Monsen, 2020, s. 16-17). I regnskapsloven blir dette kalt kongruensprinsippet, og går ut på at alle inntekter og kostnader skal resultatføres (nedre del av figur 3.4).

Innenfor lønnsomhetsresultatregnskap utarbeides det to regnskapsoppstillinger: balanseregnskap (balanse) og lønnsomhetsresultatregnskap (resultatregnskap). I tillegg til disse to regnskapsoppstillingene, kan det utarbeides en pengeregnskapsoppstilling, referert til som finansieringsanalyse, strømningsanalyse eller kontantstrømoppstilling. En pengeregnskapsoppstilling er et tillegg til lønnsomhetsforretningsregnskapet, og er ikke en integrert del (Monsen, 2020, s. 21).

3.5 Oppsummering

I dette kapitlet har jeg presentert referanserammen for utredningen. Det vil si formålet med regnskap, avklaring av ulike typer organisasjoner og av ulike regnskapsbegreper (inntekter/utgifter), samt en presentasjon av forretningsregnskapet. Videre har jeg lagt vekt på lønnsomhetsforretningsregnskapet og de bokføringsmetodene som brukes, da dette regnskapet vil være det mest sentrale videre i analysen. I neste kapittel vil jeg ta for meg de regnskapsreglene som gjelder spesielt for den typen organisasjon min utredning dreier seg om, nemlig fotballklubber.

Kapittel 4: Regnskapsregler

4.1 Innledning

Fotballklubber går under definisjonen idrettslag/idrettsforening. Jeg vil i dette kapittelet presentere de regnskapsreglene som gjelder for denne typen organisasjoner. I kapittel 4.1 vil jeg presentere regnskapsloven. Kapittel 4.2 tar for seg NRS 8 God Regnskapsskikk for Små Foretak. I kapittel 4.3 blir NRS(F) God Regnskapsskikk for ideelle organisasjoner presentert, før jeg videre i kapittel 4.4 tar for seg regnskapsregler som gjelder for fotballklubber i Norge. Helt til slutt vil det gis en liten oppsummering.

4.2 Regnskapsloven

Årsregnskapet reguleres gjennom Lov 17.07.1998 nr. 56 om årsregnskap m.v.

(regnskapsloven). Hvem som er regnskapspliktige etter regnskapsloven fremgår av § 1-2.

Regnskapsloven oppstiller rammene for utarbeidelse av årsregnskapet, og blir derfor ofte omtalt som en rammelov. Betegnelsen referer først og fremst til at regnskapsloven er tuftet på grunnleggende regnskapsprinsipper, som utvikles gjennom standardsetting og praksis (Kvifte, Tofteland & Bernhoft, 2016, s. 13). De grunnleggende regnskapsprinsippene finner vi i kapittel 4.

For hvert regnskapsår skal regnskapspliktige utarbeide årsregnskap og årsberetning i samsvar med bestemmelsene i regnskapsloven (Regnskapsloven, 1998, §3-1). Årsregnskapet og årsberetningen skal fastsettes senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Årsregnskap skal inneholde resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger, og kan også inneholde en oppstilling av endringer i egenkapitalen (Regnskapsloven, 1998, §3-2). Formålet til årsregnskapet er at det skal gi et rettvise bilde av den regnskapspliktiges og konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat (Regnskapsloven, 1998, §3-3). I årsberetningen skal det gis opplysninger om arten av virksomheten og hvor virksomheten drives, inkludert opplysning om eventuelle filialer (Regnskapsloven, 1998, §3-4).

Ved utarbeidelse av årsregnskapet skal det følges 10 grunnleggende regnskapsprinsipper (Regnskapsloven, 1998, §4-1):

1. transaksjonsprinsippet (transaksjoner skal regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet)
2. opptjeningsprinsippet (inntekt skal resultatføres når den er opptjent)

3. sammenstillingsprinsippet (utgifter skal kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt)
4. forsiktighetsprinsippet (urealisert tap skal resultatføres)
5. sikring
6. beste estimat
7. kongruensprinsippet
8. prinsippanvendelse
9. fortsatt drift
10. god regnskapsskikk

Resultatregnskap etter art skal utarbeides etter § 6-1, og skal ha følgende oppstillingsplan:

1. Salgsinntekt
2. Annen driftsinntekt
3. Endring i beholdning av varer under tilvirkning og ferdig tilvirkede varer
4. Endring i beholdning av egentilvirkede anleggsmidler
5. Varekostnad
6. Lønnskostnad
7. Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
8. Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
9. Annen driftskostnad
10. Driftsresultat
11. Inntekt på investering i datterselskap og tilknyttet selskap
12. Inntekt på andre investeringer
13. Renteinntekt fra foretak i samme konsern
14. Annen finansinntekt
15. Verdiendring av finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi
16. Nedskrivning av finansielle eiendeler
17. Rentekostnad til foretak i samme konsern
18. Annen finanskostnad
19. Ordinært resultat før skattekostnad
20. Skattekostnad på ordinært resultat
21. Ordinært resultat
22. Ekstraordinære poster
23. Skattekostnad på ekstraordinære poster
24. Årsresultat

Balansen skal ha følgende oppstillingsplan, og utarbeides etter § 6-2:

EIENDELER

A. Anleggsmidler

I. Immaterielle eiendeler

1. Forskning og utvikling
2. Konesjoner, patenter, lisenser, varemerker og lignende rettigheter
3. Utsatt skattefordel
4. Goodwill

- II. Varige driftsmidler
  - 1. Tomter, bygninger og annen fast eiendom
  - 2. Maskiner og anlegg
  - 3. Skip, rigger, fly og lignende
  - 4. Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende
- III. Finansielle anleggsmidler
  - 1. Investeringer i datterselskap
  - 2. Investeringer i annet foretak i samme konsern
  - 3. Lån til foretak i samme konsern
  - 4. Investeringer i tilknyttet selskap
  - 5. Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet
  - 6. Investeringer i aksjer og andeler
  - 7. Obligasjoner
  - 8. Andre fordringer
- B. Omløpsmidler
  - I. Varer
  - II. Fordringer
    - 1. Kundefordringer
    - 2. Andre fordringer
    - 3. Krav på innbetaling av selskapskapital
  - III. Investeringer
    - 1. Aksjer og andeler i foretak i samme konsern
    - 2. Markedsbaserte aksjer
    - 3. Markedsbaserte obligasjoner
    - 4. Andre markedsbaserte finansielle instrumenter
    - 5. Andre finansielle instrumenter
  - IV. Bankinnskudd, kontanter og lignende
- EGENKAPITAL OG GJELD
- C. Egenkapital
  - I. Innskutt egenkapital
    - 1. Selskapskapital
    - 2. Overkurs
    - 3. Annen innskutt egenkapital
  - II. Opptjent egenkapital
    - 1. Fond
    - 2. Annen egenkapital
- D. Gjeld
  - I. Avsetning for forpliktelser
    - 1. Pensjonsforpliktelser
    - 2. Utsatt skatt
    - 3. Andre avsetninger for forpliktelser
  - II. Annen langsiktig gjeld
    - 1. Konvertible lån
    - 2. Obligasjonslån
    - 3. Gjeld til kredittinstitusjoner
    - 4. Øvrig langsiktig gjeld
  - III. Kortsiktig gjeld
    - 1. Konvertible lån
    - 2. Sertifikatlån
    - 3. Gjeld til kredittinstitusjoner

4. Leverandørgjeld
5. Betalbar skatt
6. Skyldige offentlige avgifter
7. Annen kortsiktig gjeld

De artsinndelte oppstillingsplanene er utarbeidet for å dekke informasjonsbehovet ut fra et investorperspektiv, og viser de ulike inntektene og kostnadene gruppert ut fra art, det vil si type inntekt og kostnad. Hver post i resultatregnskapet, balansen og kontantstrømpoppstillingen skal vise tilsvarende tall fra foregående årsregnskap, og hvis det er nødvendig skal tallene omarbeides for å bli sammenlignbare, men mindre annet følger av god regnskapsskikk (Regnskapsloven, 1998, §6-5). Når det kommer til noter i årsregnskapet, fremkommer disse i § 7-2 til 7-34.

4.3 NRS 8 God regnskapsskikk for små foretak

Hovedbestemmelsene i regnskapsloven gjelder for alle regnskapspliktige, men små foretak kan velge å benytte angitte forenklinger. Forenklingene skal hjelpe små foretak å redusere utgiftene til finansiell rapportering. Formålet med denne standarden er å supplere og fortolke de grunnleggende regnskapsprinsippene og regnskapslovens bestemmelser for øvrig for små foretak. Standarden skal bidra til at små foretak utarbeider årsregnskapet innenfor de rammer loven gir, samtidig som årsregnskapet inneholder relevant og pålitelig informasjon (Norsk Regnskapsstiftelse, 2018).

For å gå under små foretak må man ikke overskride grensene for minst to av følgende kriterier (regnskapsloven, 1998, §1-6):

1. Salgsinntekt: 70 millioner kroner
2. Balansesum: 35 millioner kroner
3. Gjennomsnittlig antall ansatte i regnskapsåret: 50 årsverk

Regnskapsloven inneholder egne bestemmelser for små foretak på følgende områder; årsregnskapets innhold, unntak fra årsberetning, begrenset regnskapsplikt, grunnleggende regnskapsprinsipper, vurderingsregler, regnskapsoppstillinger og noteopplysninger (Norsk Regnskapsstiftelse, 2018).

For små foretak består årsregnskapet av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger, jf. Regnskapsloven § 3-2. Plikten til å utarbeide årsberetning gjelder ikke for små foretak, jf. Regnskapsloven § 3-1, 2. ledd. Dersom små foretak likevel velger å utarbeide årsberetning i

samsvar med regnskapsloven § 3-3a, anbefales det å informere om dette innledningsvis i årsberetningen (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). Små foretak kan ved utarbeidelse av årsregnskap følge de unntaksbestemmelsene som fremgår av loven.

Små foretak er gitt unntak fra opptjening- og sammenstillingsprinsippet når dette er i samsvar med god regnskapsskikk for små foretak, og kan også fravike prinsippet om sikring. Små foretak kan også velge å resultatføre virkning av endring av regnskapsprinsipp og korrigerende av feil i tidligere årsregnskap. Dersom man resultatfører virkningen av prinsippendringen, skal virkningen spesifiseres på egen linje etter ordinært resultat i resultatoppstillingen (ekstraordinær post) benevnt som «virkning av prinsippendring». I tillegg kan de endre regnskapsprinsipp mellom regnskapsperioder uavhengig av kravet til bedre regnskapsmessig periodisering, når prinsippendringen er foretatt på grunnlag av en relevant kostnad/nytte betraktning (Norsk Regnskapsstiftelse, 2018).

Resultatregnskapet er en oppstilling av opptjente inntekter og påløpte kostnader, med det formål å måle resultatet i en bestemt periode. Sammen med balanseregnskapet skal resultatregnskapet gi brukerne av regnskapet et grunnlag for å vurdere bedriftens inntjeningsevne. Hovedregelen er at inntekt skal resultatføres når den er opptjent (opptjeningsprinsippet). Små foretak kan vente med å inntektsføre langsiktige tilvirkningskontrakter til kontrakten er fullført, jf. regnskapsloven § 5-12. Hovedregelen for kostnadsføring er at utgifter skal kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekter (sammenstillingsprinsippet). Små foretak kan unnlate å balanseføre pensjonsforpliktelser som er forsikret, jf. regnskapsloven § 5-10. I tillegg kan små foretak unnlate å balanseføre leieavtaler selv om leieavtalen i realiteten er en finansieringsavtale, jf. regnskapsloven § 5-11. Etter regnskapsloven § 5-9a, 2. ledd kan små foretak unnlate å kostnadsføre aksjeverdivasert avlønning (Norsk Regnskapsstiftelse, 2018).

Små foretak skal benytte samme oppstillingsplan for resultatregnskap og balanse som øvrige foretak, regnskapsloven § 6-1 og 6-2. Etter regnskapsloven § 3-2 er små foretak unntatt fra kravet om å utarbeide kontantstrømpoppstilling, men kan velge å presentere en egen oppstilling av endringer i egenkapitalen. Plikten til å omarbeide sammenligningstall gjelder ikke for små foretak, jf. regnskapsloven § 6-6 (Norsk Regnskapsstiftelse, 2018). Dette betyr at små foretak kan vise det vedtatte fjorårsregnskapet som sammenligningstall, også i tilfeller hvor tallene ikke er sammenlignbare.

Små foretak kan velge å benytte forenkla notekrav, jf. regnskapsloven § 7-1. De kan i stedet gi opplysninger som nevnt i §§ 7-35 til 7-45. Opplysningene i § 7-42 til 7-45 skal imidlertid alltid gis. Noteopplysninger til årsregnskapet kan utelates når de ikke er av betydning for å bedømme den regnskapspliktiges stilling og resultat. Videre skal det gis opplysninger utover kravene i § 7-35 til 7-45 når det er nødvendig for å bedømme foretakets stilling og resultat, og opplysningene ikke fremgår av årsregnskapet for øvrig (Norsk Regnskapsstiftelse, 2018).

4.4 NRS(F) God Regnskapsskikk for ideelle organisasjoner

Ideelle organisasjoner er regnskapspliktige, og blir definert i regnskapsloven § 1-2, 1. ledd:

- Stiftelser (alminnelige stiftelser) – regnskapsloven § 1-2, 1. ledd nr. 10
- Andre foreninger (ikke-økonomiske foreninger) som i året har hatt eiendeler med verdi over 20 millioner kroner eller et gjennomsnittlig antall ansatte høyere enn 20 årsverk – regnskapsloven § 1-2, 1. ledd nr. 9
- Enkeltpersonforetak (ikke-økonomiske enkeltpersonforetak) som samlet har eiendeler med verdi over 20 millioner kroner eller et gjennomsnittlig antall ansatte høyere enn 20 årsverk – regnskapsloven § 1-2, 1. ledd nr. 11

Foreninger og stiftelser er selveiende, noe som vil si at de ikke har eiere som har rett til utbytte eller rett til å dele formuesgodene ved avvikling. Foreninger og stiftelser er derfor velegnede organisasjonsformer for ideelle organisasjoner, men det finnes også foreninger og stiftelser som har økonomisk vinning som formål (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

En forening er en selveiende sammenslutning som har medlemmer, og det er fri adgang til å danne foreninger og til å slutte seg til disse. Medlemsforholdet gir opphav til rettigheter eller plikter internt. Det som kjennetegner en forening er at den er demokratisk organisert og medlemmers rett til å stemme direkte eller indirekte i foreningens øverste organ (landsmøte, årsmøte e.l.) er en intern rettighet. Foreninger er mest benyttet innen idrett, i humanitært arbeid, for arbeids- og næringslivsorganisasjoner og andre interesseorganisasjoner. Ideelle organisasjoner omfatter kun ikke-økonomiske foreninger, selv om det også finnes økonomiske foreninger (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). Fotballklubber går under idrettslag, og er en demokratisk medlemsorganisasjon av og for medlemmene. Vi ser altså at fotballklubber oppfyller definisjonen av en forening. Dersom ideelle organisasjoner oppfyller

kravene for små foretak, referert i regnskapsloven, kan de anvende unntakene som gjelder for små foretak.

En stiftelse har sitt grunnlag i en disposisjon som stiller en formuesverdi selvstendig til rådighet for et bestemt formål. En stiftelse har ikke eiere eller medlemmer, og er med andre ord selvstendige (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

Som en undergruppe av ideelle organisasjoner finner vi veldedige og allmennyttige organisasjoner, som ofte blir betegnet som frivillige organisasjoner. Typiske slike organisasjoner er idrettslag, hjelpeorganisasjoner og kulturinstitusjoner (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

Formålet til ideelle organisasjoner er å gjennomføre ulike aktiviteter som realiserer deres ideelle formål, og går dermed under definisjonen av ikke-økonomisk virksomhet. Det er i tillegg et krav at ideelle organisasjoner ikke kan ha økonomisk vinning som formål (Norsk Regnskapsstiftelse, 2012). Organisasjoner som ikke har erverv til formål, for formues- og inntektsskatt vil bli fritatt etter skatteloven § 2-32, 1. ledd:

«§ 2-32. Begrensning av skatteplikt for institusjon eller organisasjon som ikke har erverv til formål m.v.

(1) Mild stiftelse, kirkesamfunn, menighet, selskap eller innretning som ikke har erverv til formål, er fritatt for formues- og inntektsskatt.»

En organisasjon anses for å være en ideell organisasjon i denne regnskapsstandard, dersom den er fritatt for skatteplikt etter skatteloven § 2-32, 1. ledd. En organisasjon kan drive enkelte former for økonomisk virksomhet dersom denne er begrenset eller anses å realisere det ikke-økonomiske formålet, og likevel få skattefritak etter skatteloven § 2-32, 1. ledd. Ideelle organisasjoner som har et økonomisk formål for deler av sin virksomhet, har skatteplikt i henhold til skatteloven § 2-32, 2. ledd. Dersom den økonomiske virksomheten ikke anses som hovedvirksomhet, vil ikke dette medføre skatteplikt for de aktiviteter som realiserer det ikke-økonomiske formålet (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

Etter regnskapsloven § 4-1,3. ledd kan ideelle organisasjoner fravike de grunnleggende prinsippene om transaksjon, opptjening og sammenstilling, da dette anses som god regnskapsskikk for slike regnskapspliktige. Bestemmelsene i regnskapslovens § 4-1, 3. ledd får først et reelt innhold gjennom god regnskapsskikk, og dermed er regnskapsstandard for

ideelle organisasjoner en konkretisering av bestemmelsens innhold (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). Standarden gir en beskrivelse av hvordan de grunnleggende regnskapsprinsippene om transaksjon, opptjening og sammenstilling skal fortolkes for ideelle organisasjoner.

Opptjeningsprinsippet innebærer at en inntekt skal resultatføres når den er opptjent. I en transaksjonsbasert historisk kost-modell blir inntekt normalt opptjent og dermed regnskapsført når det finner sted en salgstransaksjon. For ideelle organisasjoner regnes inntekt som opptjent når betingelsene for å motta inntektene er oppfylt og det er rimelig sikkerhet for at man vil motta inntektene (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). For at ideelle organisasjoner skal inntektsføre, må følgende tre kriterier være oppfylt:

- Organisasjonen må ha juridisk rett til inntekten
- Det må være rimelig sikkert at inntekten vil bli mottatt
- Inntekten må kunne måles med tilstrekkelig pålitelighet

Betalingstidspunktet for når den opptjente inntekten innbetales har ingen betydning for bokføringen, og det blir med andre ord brukt et lønnsomhetsmessig periodiseringsprinsipp (jf. kapittel 3.3).

Periodiseringen av inntekter der organisasjonen skal gi en ekstern motytelse behandles på samme måte som inntekter for regnskapspliktige med økonomiske formål, hvor opptjening skjer i takt med avgivelsen av motytelsen (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). Slike inntekter skal bokføres med bakgrunn i et lønnsomhetsmessig periodiseringsprinsipp (jf. kapittel 3.3). Eksempler på slike inntekter er medlems- og sponsorinntekter. Der det ikke gis en direkte motytelse, slik som mottatte gaver, baseres vurderingen av regnskapsmessig opptjening utelukkende på de tre kriteriene for inntektsføring (lønnsomhetsmessig periodiseringsprinsipp, jf. kapittel 3.3). Det foreligger ingen motytelse som opptjening kan periodiseres i takt med (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

Anskaffelse av midler («inntekter») skal vise organisasjonens totale inntektsstrøm som et resultat av den inntektsgenererende aktivitet som har foregått i en regnskapsperiode. Alle aktivitetsinntekter skal føres og presenteres brutto. Dette gjelder ikke gevinster ved salg av driftsmidler og investeringer. Direkte kostnader som er knyttet til anskaffelse av inntekter skal ikke redusere inntektene, men presenteres som kostnader (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

Vi har 5 typer av anskaffede midler; medlemsinntekter, tilskudd, innsamlede midler, gaver mv., opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter og finans- og investeringsinntekter. Medlemsinntekter er en ofte en stor inntektspost i mange organisasjoner. Medlemsinntekter som krever at organisasjonen er forpliktet til å yte visse tjenester og/eller medlemmene i en gitt periode får spesielle fordeler, skal periodiseres og inntektsføres i den perioden innbetalingene gjelder (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). Her blir pengeperiodiseringsprinsippet tatt i bruk, jf. kapittel 3.3.

Tilskudd er definert i regnskapsstandarden som en overføring av et økonomisk gode mot oppfyllelse av visse betingelser. Gaver er overføringer uten betingelser, og faller utenfor tilskuddsbegrepet. Organisasjoner mottar mange forskjellige tilskudd, både fra offentlige og private tilskuddsytere. Det skilles mellom to typer tilskudd; tilskudd til dekning av kostnader (driftstilskudd) og tilskudd til dekning av investeringer (investeringstilskudd). Periodiseringen og føringen i aktivitetsregnskapet vil avhenge om tilskuddene oppfyller kriteriene for inntektsføring (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). Driftstilskudd inntektsføres i den perioden tilskuddet er ment for, uavhengig om tilskuddet er brukt opp eller ei. Her følger man med andre ord et lønnsomhetsmessig periodiseringsprinsipp, jf. kapittel 3.3. Investeringsstilskudd skal inntektsføres som ved annen inntektsføring i ideelle organisasjoner, altså når kriteriene for inntektsføring er oppfylt. Her blir altså et lønnsomhetsmessig periodiseringsprinsipp anvendt, jf. kapittel 3.3. Imidlertid så skal investeringstilskudd inntektsføres i sin helhet det året tilskuddet mottas, og ikke fordeles over investeringenes levetid. Dette gjøres for at organisasjonen skal kunne vise sum anskaffede midler for hver regnskapsperiode (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). Her blir pengeperiodiseringsprinsippet anvendt, jf. kapittel 3.3.

I mange ideelle organisasjoner skriver en vesentlig del av inntektene seg fra innsamlingsaksjoner, og disse inntektene kan være til et generelt eller bestemt formål. Innsamlede midler skal regnskapsføres når de tre kriteriene for inntektsføring er oppfylt (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). Her blir lønnsomhetsperiodiseringsprinsippet anvendt, jf. kapittel 3.3. Normalt vil det være på innsamlingstidspunktet, noe som indikerer at det lønnsomhetsmessige periodiseringsprinsippet vil falle sammen med et pengeperiodiseringsprinsipp. Å vise sum midler som er innkommet i hver periode er for de fleste organisasjoner viktig, da dette gir bedre informasjon til brukerne om den faktiske aktiviteten som har skjedd i regnskapsåret enn om man inntektsfører i henhold til hvilke aktiviteter som er utført.

Gaver krever ingen direkte motytelse, og skal inntektsføres når kriteriene for inntektsføring er oppfylt som normalt vil være på mottakstidspunktet (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

Bokføring av gaver følger altså et lønnsomhetsmessig periodiseringsprinsipp, jf. kapittel 3.3.

Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter kan være inntekter fra salg av varer eller levering av tjenester, slik som salg av brukte klær, salg av supporterutstyr, billettinntekter, inntekter fra sponsoravtaler og spilleinntekter i egenregi. I aktivitetsregnskapet skiller det mellom aktiviteter som oppfyller formålet og aktivitet som skaper inntekter, og grunnen til dette er at aktiviteter som skaper inntekter kan medføre skatteplikt (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

Finans- og investeringsinntekter kan være inntekter fra investeringer, utbytte, avkastning fra legater og stiftelser og renter, og disse skal inntektsføres som investeringsinntekter.

Inntektsføringen skjer i det året midlene vedtas utdelt, forutsatt at de tre kriteriene for inntektsføring er oppfylt. Følgende vilkår må være oppfylt for å regnskapsføre finansielle investeringer til virkelig verdi; investeringene må enten være notert på børs eller administreres av en profesjonell kapitalforvalter og virkelig verdi av investeringene må kunne måles pålitelig (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

Sammenstillingsprinsippet går ut på at det er kostnader, i motsetning til utgifter som skal regnskapsføres. Betalingstidspunktet har ingen betydning. Kostnaden skal regnskapsføres når kostnaden er påløpt, uavhengig om det er mottatt faktura for kostnaden og uavhengig om kostnaden faktisk er betalt. Det som er særskilt for fortolkningen av sammenstillingsprinsippet for ideelle organisasjoner, er hva som er utgangspunkt for sammenstillingen. Vi skiller mellom kostnader som har sammenheng med en inntekt som krever motytelse, og kostnader som ikke har sammenheng med inntektene, men med formålsopnåelsen (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

Kostnader i en ideell organisasjon vil være kostnader knyttet til den aktiviteten som utøves for å oppfylle organisasjonens formål. For en organisasjon er det viktig å vise hvilke kostnadsgenererende aktiviteter som er gjennomført i regnskapsperioden, og kostnadene må sammenstilles/periodiseres i henhold til når aktiviteten utføres (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). For kostnader er det et lønnsomhetsmessig periodiseringsprinsipp som blir anvendt, jf.

kapittel 3.3. Aktivitetsregnskapet skal vise de totale kostnadene av alle aktivitetene som har vært utført i organisasjonen i regnskapsperioden. Kostnadene kan fordeles på flere ulike måter slik som; på direkte bruk, per antall ansatte som jobber i de forskjellige aktivitetene, på areal (kvadratmeter) som brukes til hver aktivitet og i forhold til tid medgått til forskjellige aktiviteter (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

I henhold til standarden skal oppstillingsplanen bestå av et aktivitetsregnskap, balanse og en kontantstrømoppstilling. Fra og med regnskapsåret 2005 kan organisasjoner uten økonomisk vinning som formål velge en alternativ oppstillingsplan dersom dette anses som god regnskapsskikk, jf. Regnskapsloven § 6-3, 3. ledd (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

«Regnskapspliktige som nevnt i § 1-2 første ledd nr. 9,10,11, og som ikke har økonomisk vinning som formål, kan avvike fra oppstillingsplanene i § 6-1, § 6-1a og § 6-2, dersom dette anses som god regnskapsskikk for slike regnskapspliktige».

Den alternative oppstillingsplanen er å utarbeide et aktivitetsregnskap, noe som gjør at de regnskapspliktige ikke står fritt til å bestemme innholdet i oppstillingsplanen selv. Standarden åpner for at ideelle organisasjoner fører sitt regnskap som et aktivitetsregnskap. I tillegg er det tillatt med arts- eller funksjonsinndelt oppstillingsplan i henhold til regnskapslovens spesifikasjonskrav (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). Standarden begrunner bruken av aktivitetsregnskap med at ideelle organisasjoner ikke har hovedfokus på inntjening, men på oppfyllelse av virksomhetens ideelle formål. Standarden presiserer videre at det er viktig å flytte fokus fra det tradisjonelle årsresultatbegrepet til de aktiviteter som er gjennomført siste regnskapsår og hvordan aktivitetene har vært finansiert, noe som medfører at brukernes informasjonsbehov blir best ivaretatt.

Formålet med aktivitetsregnskapet er å vise alle anskaffede midler fordelt på hovedtyper, og hvordan disse er anvendt i løpet av regnskapsåret. Brukeren av regnskapet skal kunne lese av regnskapet hvordan den ideelle organisasjonen har finansiert sine aktiviteter, slik som medlemsinntekter, tilskudd, gaver eller andre kilder. Videre skal det fremgå av oppstillingsplanen hvordan midlene er anvendt til formålet og hvor store kostnader som har påløpt til å anskaffe midlene. Målsetningen er at det skal være en klar sammenheng mellom inntektene til et formål og kostnadene som er brukt på det samme formålet (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020).

I følge standarden er det ikke identifisert brukerbehov som tilsier en annen oppstillingsplan enn den som fremgår av regnskapsloven § 6-2, unntatt for bevaringsverdige eiendeler, formålskapital og tilskudd (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). Regnskapslovens detaljerte oppstillingsplan skal følges, selv om bare hovedpostene i balansen er listet i standarden.

I tillegg til et aktivitetsregnskap og balanse, skal en kontantstrømoppstilling utarbeides. Ideelle organisasjoner har ikke som formål å generere kontantstrømmer for eierne, men å finansiere sitt ideelle formål. Det hevdes derfor i standarden at en kontantstrømoppstilling gir lite tilleggsinformasjon. Grunnen til dette er at ideelle organisasjoner har i stor grad sammenfall mellom regnskapsresultater og kontantstrømmer, slik at informasjonen om kontantstrømmene i stor grad allerede er tilgjengelig i aktivitetsregnskapet (Norsk Regnskapsstiftelse, 2020). Standarden sier videre at disse forholdene gjør at det er tilstrekkelig med en forenklet kontantstrømoppstilling for de ideelle organisasjoner som utarbeider aktivitetsregnskap, og som er pålagt å utarbeide kontantstrømoppstilling.

4.5 NRS (F) Kontantstrømoppstilling

For utarbeidelse av kontantstrømoppstilling må man følge Foreløpig Norsk

RegnskapsStandard: Kontantstrømoppstilling. Denne standarden kom først ut i Oktober 1995, men har blitt revidert i Juni 2008 og senest i Desember 2011. En kontantstrømoppstilling skal vise foretakets faktiske kontante inn- og utbetalinger for perioden. Kontantstrømoppstillingen gir oss informasjon om foretakets evne til å generere kontantstrømmer og foretakets behov for kontanter (Norsk Regnskapsstiftelse, 2011). I henhold til NRS F Kontantstrømoppstilling bør foretaket presentere kontantstrømmene fordelt på følgende ulike hovedaktiviteter: operasjonelle-, investerings- og finansieringsaktiviteter (Norsk Regnskapsstiftelse, 2011).

Når man skal utarbeides en kontantstrøm kan det gjøres på to måter, enten ved den direkte metoden eller den indirekte metoden. Den direkte modellen rapporterer kontantstrømmene brutto, og gir informasjon om hvor stor del av de regnskapsførte driftsinntektene som representerer kontante innbetalinger. Den indirekte metoden rapporterer kontantstrømmene brutto fra investerings- og finansieringsaktivitetene, men for å finne det regnskapsmessige resultatet må det avstemmes mot netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter (Norsk Regnskapsstiftelse, 2011). Denne metoden viser ikke de enkelte kontantstrømmene fra operasjonelle aktiviteter, men kun den samlede netto kontantstrøm. Dermed representerer ikke denne metoden en fullstendig kontantstrømoppstilling. NRS(F) kontantstrømoppstilling

likestiller anvendelse av begge metodene, men anbefaler å bruke den direkte metoden (Norsk Regnskapsstiftelse, 2011).

4.6 Regler for fotballklubber

Hovedregelen er at fotballklubber skal følge regnskapsloven. Fotballklubber defineres som mellomstore foretak, og skal følge NGAAP (god regnskapsskikk). Hva som er mellomstore foretak fremkommer ikke i regnskapsloven, da kun store og små foretak blir nevnt.

Regnskapet skal omfatte en oversikt over balanse, regnskap og kontantstrøm, samt kommentarer til den økonomiske situasjonen som er signert av klubbens valgte styreleder.

Regnskapet skal gi et rettviseende bilde, og ha lik presentasjon fra år til år. Inntekter skal resultatføres når de er opptjent (opptjeningsprinsippet), og ingen nettoføring av eiendeler og gjeld, eller inntekter og kostnader (NFF, 2020).

Forutsetningen om fortsatt drift er et grunnleggende prinsipp ved avleggelse og vurderinger av regnskaper, og derfor er ledelsen ansvarlig for å vurdere fotballklubbers forutsetninger for fortsatt drift. Fotballklubber skal utarbeide budsjett, og de vurderingene det er basert på skal minst dekke hele seks måneders perioder og må uansett dekke hele kommende sesong.

Budsjettet er basert på vurderinger av hva som vil komme til å skje i fremtiden, og de mål klubbens ledelse har satt. Et budsjett kan også være med på å forutsi en fotballklubbs fremtidige kontantstrøm samt dens evne til å møte kommende, økonomiske forpliktelser (NFF, 2020).

Sesongkort og andre lignende inntekter og medie-, ligasponsorat- og premieinntekter skal inntektsføre på et forholdsmessig grunnlag på det tidspunktet da de aktuelle kampene finner sted i løpet av sesongen. De inntektene som er faste og bestemte, slik som sponsorrettigheter, må inntektsføres på et forholdsmessig grunnlag i løpet av perioden som omfattes av kontrakten om sponsorrettigheter. Inntekter som er avhengig av at visse betingelser er oppfylt av klubben, må inntektsføres på det tidspunktet hvor ytelsesforpliktelsen er oppfylt.

Donasjoner er ubetingete gaver som inntektsføres som andre driftsinntekter når det mottas.

Tilskudd inntektsføres først når det er sannsynlig at betingelsene for tilskuddet er oppfylt, altså samtidig med den inntekten det skal øke eller kostnaden det skal redusere (NFF, 2020).

Personalkostnader som er faste og bestemte skal kostnadsføres på et forholdsmessig grunnlag i løpet av perioden (antall måneder) som omfattes av kontrakten med den ansatte. Dersom

personalkostnadene er variable avhengig av at visse betingelser er oppfylt av klubben, må de kostnadsføres på det tidspunktet hvor ytelsesforpliktelsen er oppfylt. Kostnader i forbindelse med salg av samarbeidsavtaler for neste år kan ikke periodiseres, men skal kostnadsføres når kostnaden er påløpt (NFF, 2020).

Dersom fotballklubben velger å kapitalisere spillerrettigheter som en immateriell eiendel, skal anskaffelsen av en spillerrettighet bokføres i regnskapet når alle vesentlige vilkår for at overgangen gjennomføres er oppfylt. Overgangssummen kapitaliseres som immaterielle eiendeler og avskrives lineært over det som ender først av fem år eller spillerens kontraktperiode (NFF, 2020).

Balansen skal vise tallene fra foregående år. Summen av fordringer fra spilleroverganger skal oppgis separat i balansen. Summen av gjeld fra spilleroverganger skal oppgis separat i balansen. Strukturen i kontantstrømoppstillingen skal følge den generelle klassifiseringen av følgende aktiviteter; kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter. I tillegg skal kontantstrømoppstillingen inneholde tallene fra foregående år (NFF, 2020).

4.7 Oppsummering

Ovenfor har jeg gjennomgått de ulike regnskapsreglene som gjelder for fotballklubber. Vi finner reglene i regnskapsloven, NRS 8 God Regnskapsskikk for små foretak og NRS(F) God Regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Vi ser at fotballklubber må følge oppstillingsplanene i regnskapsloven, og utarbeide et lønnsomhetsregnskap. Regnskapsloven tar i bruk et lønnsomhetsperiodiseringsprinsipp, mens NRS(F) God Regnskapsskikk for ideelle organisasjoner tar i bruk til periodiseringsprinsipper for bokføring av inntekter. Regnskapsreglene er viktig når jeg i neste kapittel vil gjennomgå regnskapet til Viking for 2019.

Kapittel 5: Viking

5.1 Innledning

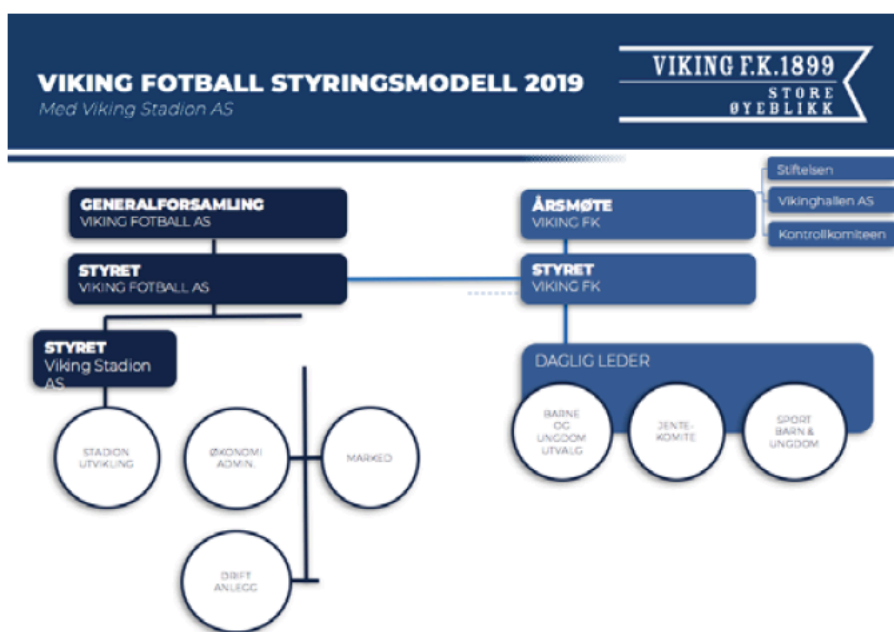
I dette kapittelet vil jeg først redegjøre generelt for Viking. Videre presenteres årsberetningen for 2019 kort, samt en kort beskrivelse av regnskapsoppstillingene.

5.2 Om Viking

Viking fotballklubb er en stor og tradisjonsrik fotballklubb, som ble stiftet 10. August 1899. Fra 1917 til 2004 spilte Viking FK hjemmekampene sine på Stavanger Stadion, før de i 2004 fikk Viking Stadion. I 2018 endret de navn til SR-Bank Arena. Viking FK er seriemestere 8 ganger, og cupmester 6 ganger. André Danielsen er spilleren med flest kamper 553, og Reidar Kvammen er den mestscorende spilleren med sine 202 mål. I 2019 hadde Viking 1006 medlemmer, hvor 247 var kvinner og 750 menn. De resterende 9 medlemmene er livsvarige og æresmedlemmer (Viking FK, 2019, s. 15). Viking hadde i 2019 32 ansatte, og rundt 65 lag. Av de 65 lagene Viking har, er 56 barne- og ungdomslag (Viking FK, 2019, s. 7-8).

Formålet til Viking FK er å skape fotballglede i alle fasonger, gjennom både bredde og talentsatsing, innenfor rammer gitt av Norges Fotballforbund, Norges Idrettsforbund og Olympiske og Paralympiske Komité (Viking FK, 2019, s. 7).

Alt arbeid som Viking FK gjør skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. Grunnverdiene er idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet (Viking FK, 2019, s. 83).

(Figur 5.1, Viking FK, 2019, s. 67).

Vi ser av modellen at i tillegg til Viking FK, er også Viking Fotball AS med på å styre klubben. Styret i Viking FK har ansvaret for barne- og ungdom utvikling samt sport, barn og ungdom. Styret i Viking Fotball AS har ansvaret for økonomi og administrasjon, marked, drift anlegg og stadion utvikling.

5.3 Viking Årsberetning 2019

Årsberetningen består av 93 sider, og starter med en presentasjon av årsmøte og styrets beretning, samt en presentasjon av de ulike lagene og trenerne. Deretter følger en presentasjon av årsregnskapet for 2019 med tilhørende noteopplysninger og revisors beretning, samt budsjett for 2020. Årsregnskapet for 2019 er satt opp i samsvar med regnskapsloven, God regnskapsskikk for små foretak og NRS(F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner, og består av to regnskapsoppstillinger (resultatregnskap og balanse) samt noter.

Resultatregnskapet og balansen viser tall for inneværende og foregående regnskapsår.

5.3.1 Resultatregnskap

Resultatregnskap			
Viking F.K.			
	Note	2019	2018
Driftsinntekter og driftskostnader			
Medlemskontingenter / Frivillig dugnadsvirksomhet		1 433 050	1 396 715
Sponsorinntekter		812 325	583 708
Tilskudd / gaver / spillemidler		2 220 510	1 986 169
Inntekter FFO / IFO		1 590 700	1 836 689
Annen driftsinntekt inkl fotballskole		5 597 494	5 018 099
Egenandeler		1 657 206	1 556 786
Inntekter fotballturnering		175 050	157 500
Sum driftsinntekter		13 486 335	12 535 666
Refundert lønn, pensjon, arb.avg. mm.	5	34 178 072	24 471 058
Lønn, pensjon, arb.g.avg. mm spillere/trenere	5	34 178 072	24 471 058
Lønnskostnader FFO / IFO	5	789 217	903 283
Lønnskostnader andre ansatte Viking FK	5	6 614 312	5 409 000
Avskrivning på varige driftsmidler	6	98 000	98 000
Utgifter fotballturnering		204 824	147 929
Utgifter til deltakelse turneringer og reiseutgifter trenere		2 924 338	2 574 888
Idrettsutstyr m.m		677 017	520 722
Driftskostnader FFO / IFO		306 286	329 337
Andre driftskostnader	5, 9	2 919 515	2 529 638
Sum driftskostnader		48 711 581	36 983 855
Driftsresultat		-1 047 174	22 869
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	8	631 990	627 210
Annen finansinntekt		17 920	17 804
Annen rentekostnad		5 642	1 088
Annen finanskostnad		312	11
Sum finansposter		643 956	643 915
Årsresultat		-403 218	666 784
Overføringer til/fra egenkapital			
Avsatt til spillerutviklingsfond		0	-150 000
Overført til/fra annen egenkapital		403 218	-366 784
Overført til anleggsmidler		0	-100 000
Avsatt til jubileumsfond		0	-50 000
Sum overføringer		-403 218	666 784

Tabell 5.1 Resultatregnskapet til viking 2019 (Årsberetning 2019, s. 54)

Resultatregnskapet er utarbeidet etter regnskapsloven, og viser de ulike inntektene og kostnadene gruppert ut fra art, det vil si type inntekt og kostnad. Vi ser videre at oppstillingen av resultatregnskapet viser driftsresultat som er driftsinntekter minus driftskostnader, sum finansposter som er finansinntekter minus finanskostnader samt et årsresultat som er summen av driftsresultat og sum finansposter. Viking bokfører inntektene og utgiftene sine med utgangspunkt i nederste del av figur 3.4 (lønnsomhetsvirkning).

I tillegg ser vi at refundert lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift m.m. er den største inntektsposten til Viking. Dette fremkommer i note 5 der det står at Viking har en avtale med Viking Fotball AS om at de skal dekke alle lønns- og personalkostnader knyttet til A-laget. I tillegg blir lønnsutgiftene til juniorlaget, elitelaget og til med gutter 16, samt lagenes trenere og støtteapparatet delvis dekket.

5.3.2 Balanse

Balanse			
Viking F.K.			
	Note	2019	2018
Eiendeler			
<i>Anleggsmidler</i>			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Innredning / påkost Vikinghuset	6	837 568	935 568
Sum varige driftsmidler		837 568	935 568
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investeringer i datterselskap	7	30 000	30 000
Investering i andre aksjer	7	1 000 000	0
Utlån Vikinghallen AS	8	7 970 000	7 970 000
Sum finansielle anleggsmidler		9 000 000	8 000 000
Sum anleggsmidler		9 837 568	8 935 568
<i>Omløpsmidler</i>			
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer		837 137	945 520
Fordring mot Viking Fotball AS		8 246 785	5 293 484
Fordring mot Vikinghallen AS		0	105 345
Andre kortsiktige fordringer		458 232	557 058
Sum fordringer		9 542 154	6 901 407
Bankinnskudd, kontanter o.l.	2	12 434 900	5 939 398
Sum omløpsmidler		21 977 054	12 840 805
Sum eiendeler		31 814 622	21 776 373

Balanse			
Viking F.K.			
	Note	2019	2018
Egenkapital og gjeld			
<i>Egenkapital med selvpålagte restriksjoner</i>			
Spillerutviklingsfond	4	165 480	270 480
Anleggsgfond	4	5 189 999	5 189 999
Jentefond	4	150 000	200 000
Jubileumsfond		50 000	50 000
Sum egenkapital med selvpålagte restriksjoner		5 555 479	5 710 479
<i>Fri egenkapital</i>			
Annen egenkapital		9 354 141	9 757 359
Sum fri egenkapital		9 354 141	9 757 359
Sum egenkapital	3	14 909 620	15 467 838
Gjeld			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		4 311 641	256 566
Skyldige offentlige avgifter		9 406 293	3 328 008
Annen kortsiktig gjeld		3 187 068	2 723 961
Sum kortsiktig gjeld		16 905 002	6 308 535
Sum gjeld		16 905 002	6 308 535
Sum gjeld og egenkapital		31 814 622	21 776 373

Stavanger, 10.02.2020

 Rune Bertelsen Styreleder	 Eirik Myhre Nestleder	 Erik Nevland Daglig leder
 Arild Ravndal Styremedlem	 Arne Nordhagen Styremedlem	 Espen Brevik Styremedlem
 Grethe Simonsen Styremedlem	 Heidi Skare Styremedlem	 Rune Jonassen Styremedlem

Tabell 5.2 Balanse for Viking FK 2019 (Årsberetning 2019, s. 55-56)

Balansen til Viking er utarbeidet etter oppstillingsplanen i regnskapsloven. Viking tar i bruk kjøpmannens dobbelte bokføring, og lønnsomhetsresultatet vil da fremkomme både via balansen og i regnskapet. Balansen er dermed direkte koplet opp mot lønnsomhetsregnskapet, slik at balansen rapporterer lønnsomhetsvirkninger av inntekter og utgifter.

Denne direkte koplingen kan vises ved å ta utgangspunkt i den inngående balansen til annen egenkapital og korrigere for årsresultatet i resultatregnskapet. Utgående annen egenkapital

forklarer dermed egenkapitalendringen i balansen. Vi ser av resultatregnskapet at Viking hadde i 2019 et negativt årsresultat, og for å dekke dette underskuddet føres det mot annen egenkapital i balansen.

Viking FK 2019:	Inngående balanse annen EK	9757359
	- Årsresultatet	<u>-403218</u>
	= Utgående balanse annen EK	9354141

5.4 Oppsummering

Vi ser at Viking utarbeider resultatregnskapet og balansen etter oppstillingsplanen i regnskapsloven. Inntekter og utgifter er bokført med utgangspunkt om de har lønnsomhetsvirkninger. Kjøpmannens dobbelte bokføring blir tatt i bruk, og lønnsomhetsresultater fremkommer både via balansen og resultatregnskapet. Viking går under definisjonen små foretak, og trenger derfor ikke utarbeide en kontantstrømoppstilling. For å gjøre regnskapet mer informativt vil jeg i neste kapittel utarbeide en kontantstrømoppstilling for årene 2017-19.

Kapittel 6: Utarbeidelse av kontantstrømoppstilling

Resultatregnskapet tar i bruk kjøpmannens dobbelte bokføringsmetode, og gjennom denne blir det utarbeidet et balanseregnskap og et lønnsomhetsresultatregnskap.

Lønnsomhetsresultatet fremkommer både i balanseregnskapet og i lønnsomhetsregnskapet. I tillegg kan det også utarbeides en kontantstrømoppstilling, men dette er et tillegg til lønnsomhetsforretningsregnskapet og er ikke en integrert del.

Formålet til en kontantstrømoppstilling er som nevnt tidligere å vise foretakets faktiske inn- og utbetalinger for perioden. Viking går under betegnelsen små foretak, og utarbeider dermed kun et balanseregnskap og et lønnsomhetsresultatregnskap. De viser dermed ikke informasjon over de faktiske inn- og utbetalingene i perioden eller netto kontantstrøm. For å forklare årsaken til endringen i kontantbeholdningen, vil det bli utarbeidet en kontantstrømoppstilling. Dette gjøres for å gi regnskapsbrukerne mer relevant informasjon. Jeg har valgt å benytte meg av den direkte metoden, hvor man tar utgangspunkt i kassekontoens inn- og utbetalinger. I figur 3.4 tilsvares dette umiddelbar kontantinntekt og umiddelbar kontantutgift. Grunnen til at den direkte metoden ble valgt var fordi at det er denne metoden fotballklubber skal bruke ifølge kapittel 4.4, samt at den indirekte modellen ikke representerer en fullstendig kontantstrømoppstilling. Den indirekte modellen oppfyller ikke hovedformålet med kontantstrømoppstillingen, som er å vise kontantstrømmene i perioden.

Et av formålene med denne masterutredningen er som nevnt tidligere å videreutvikle Viking FK sitt regnskap for å gjøre det mer informativt. Med utgangspunkt i regnskapsreglene som gjelder for fotballklubber, er en kontantstrømoppstilling den eneste regnskapsrapporten som kan utarbeides med en form for pengerapportering. Selv om resultatregnskapet til Viking er utarbeidet med utgangspunkt i et lønnsomhetsfokus, vil det være fullt mulig å utarbeide en kontantstrømoppstilling som viser en oversikt over betalingstransaksjoner. For å utarbeide en kontantstrømoppstilling som viser en oversikt over betalingstransaksjoner, forutsettes det at man har kontroll på de ulike inntekts- og utgiftsvirkningene i resultatregnskapet. Det utføres dermed en rekonstruering av den dobbelte bokføringen i resultatregnskapet til Viking. Rekonstrueringen er viktig innenfor den videre utviklingen av regnskapet for å gjøre det mer informativt. Jeg tar utgangspunkt i årsberetningen fra 2017-19. Utforming av tallmaterialet til rekonstrueringen finnes i vedlegg 4-6.

Rekonstreringen av regnskapstallene til Viking ble utarbeidet ved bruk av dobbel bokføring. Rekonstreringen ble foretatt linje for linje for hver post, på samme detaljeringsnivå som Viking FK har i balansen og resultatregnskapet sitt. Formålet med dette er å prøve å danne seg et bilde av hva som har skjedd fra begynnelse til slutt på hver eneste balansekonti i regnskapsperioden. Videre korrigerer man for opplysninger i notene for å avslutte balansekontoene. Til slutt salderer man balansekontoene slik at debet er lik kredit. Hvis man var usikker på hvilke konti transaksjonene tilhører ble de bokført på hjelpekontoen annen konto, hvor motposten bokføres. Hjelpekontoen brukes for å få kontroll på at debetføringer skal være lik kreditføringer totalt sett. Hjelpekontoen bestod til slutt av leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld, se bokføring (29-31, annen konto, vedlegg 4).

For å eliminere annen konto ble det tatt utgangspunkt i resultatregnskapet mot balansekontoer, og annen konto avsluttes ved å salderes mot kontoen kontanter/bankinnskudd. Beløpene på hjelpekontoen hang sammen med beløp på de andre kontoene, men man hadde ikke tilstrekkelig informasjon om dette. For 2019 ble det salderte beløpet på annen konto slått sammen med kontoen skyldige offentlige avgifter ($237.137+4.518.182=4.753.319$).

Det ble utarbeidet en kontantstrømoppstilling med oversikt over inn- og utbetalinger, ved å ta utgangspunkt i postene på kassekontoen. Kontantstrømoppstillingen består av operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter. De to siste rapporterer inn- og utbetalinger direkte uavhengig om den direkte eller indirekte metoden brukes. Det er dermed bare de operasjonelle aktivitetene som rapporteres ulikt. Diverse driftsinnbetalinger/drifutbetalinger er slått sammen av kontoene kundefordringer, fordring mot Viking FK AS, andre kortsiktige fordringer og fordring mot Vikinghallen AS. På bakgrunn av rekonstreringen av den dobbelte bokføringen til Viking fra 2017-19, ble følgende kontantstrømoppstilling utarbeidet ved bruk av den direkte metoden.

Kontantstrømoppstilling for Viking Fotballklubb 2017-19			
	2017	2018	2019
Operasjonelle aktiviteter			
medlemsinnbetalinger	1770495	1396715	1433050
sponsorinnbetalinger	878166	583708	812325
tilskudd/gaver/spillemidler	2188650	1986169	2220510
innbetalinger FFO/IFO	1801905	1836689	1590700
Annen driftsinnbetaling inkl. fotballskole	3696295	5018099	5597494
Egenandeler	1516691	1556786	1657206
innbetaling fotballturnering	110072	157500	175050
diverse driftsinnbetalinger	2446827	245035	312554
refundert lønn	26621684	24471058	34178072
innbetalinger av renter	651807	627210	631990
annen finansinnbetalinger	160	17804	17920
utbetalinger av lønn	-23311089	-21159544	-29405982
utbetalinger lønn andre ansatte i Viking FK inkl. FFO/IFO	-5109931	-5472313	-6334471
utbetalinger fotballturnering	-96050	-147929	-204824
utbetaling til deltakelse turneringer	-2646151	-2574888	-2924338
utbetaling til idrettsutstyr m.m.	-360116	-520722	-677017
driftsutbetalinger FFO/IFO	-289675	-329337	-306286
andre driftsutbetalinger	-2499043	-2529638	-2919515
diverse driftsutbetalinger	-913603	-1805176	-2953301
Betaling av offentlige avgifter	-4989488	-4426602	
utbetaling av vedlikehold Vikinghuset	-43167	-	-
utbetalinger av renter	-328	-1088	-5642
annen finansutbetalinger	-261	-11	-312
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1423850	-1070475	2895183
Investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	-	-	-1000000
Benyttet i fond	-	-176295	-155000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-	-176295	-1155000
Finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger ved opptak an ny kortsiktig gjeld	70050		4755319
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld		-298183	
Netto konantstrøm fra finanseringsaktiviteter	70050	-298183	4755319
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	1493900	-1544953	6495502
Beholdning av kontanter og kontantekvivalentner per 01.01	5990451	7484351	5939398
Beholdning av kontanter og kontantekvivalentner per 31.12	7484351	5939398	12434900

Vi ser av kontantstrømoppstillingen at Viking har en positiv netto kontantstrøm for årene 2017 og 2019, som betyr at de har fått inn penger enn det som har gått ut. I 2018 var imidlertid kontantstrømmen negativ, noe som vil si at Viking har brukt mer penger enn de har fått inn. En kontantstrømoppstilling har ingenting med årsresultatet å gjøre, da dette kun målet lønnsomheten. Kontantstrømoppstillingen kan brukes til å si noe om Viking sin likviditet, det vil si betalingsevnen.

Kapittel 7: Analyse

Fotballklubber må følge regnskapsloven, som er bygget på de grunnleggende regnskapsprinsippene. Hovedregelen for inntektsføring er at inntekt skal resultatføres når den er opptjent (opptjeningsprinsipper) og utgifter skal kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt (sammenstillingsprinsippet) (regnskapsloven, 1998, § 4-1). Ved henvisning til figur 3.4 ser vi at regnskapsloven befinner seg i den nederste delen av figuren, siden loven har en lønnsomhetsresultatorientert tilnærming. Vi har en lønnsomhetsvirkning når en inntekt eller utgift fører til økt eller redusert lønnsomhet.

Som nevnt i kapittel 5.3 så utarbeider Viking årsregnskapet sitt i samsvar med regnskapsloven. Regnskapsloven krever at årsregnskapet for små foretak skal inneholde resultatregnskap, balanse og noteopplysninger, samt at det kan inneholde en oppstilling av endringer i egenkapitalen. I tillegg kreves det sammenligningsinformasjon, altså at resultatregnskapet og balansen skal vise tilsvarende tall fra foregående år. Vi ser i årsregnskapene 2017-19 til Viking at de utarbeider resultatregnskap og balanse, samt endringer i egenkapitalen og dermed oppfyller kravene som stilles for oppstillingsplaner for små foretak.

Måling av resultatet er en sammenstilling av inntekter og kostnader i perioden. Vi ser at i 2017-19 hadde Viking et overskudd/underskudd på 745.817, 666.784 og -403.218. Denne posten kalles årsresultat i resultatregnskapet. Begrepet årsresultat er også det regnskapsloven bruker, og dette begrepet er med på å beskrive lønnsomhetsresultatet. Før det under egenkapital i balansen kan vise udekket underskudd, må «annen egenkapital» benyttes. Når årsresultatet er positivt skal det som ikke avsettes til fond, overføres til annen egenkapital (Norsk Regnskapsstiftelse, 2018). Vi ser i resultatregnskapet 2017-19 at Viking FK har fulgt reglene som gjelder for små foretak. I kapittel 3.4 ble begrepsapparatet gjennomgått, og her ser vi at årsresultat vil tilsvare årets lønnsomhetsresultat. Dette beløpet fremkommer ved å ta årets umiddelbare lønnsomhetsinntekt minus årets umiddelbare kostnadsutgift. Årsresultatet blir dermed kun påvirket av inntektene og utgiftene som har lønnsomhetsvirkninger i inneværende regnskapsperiode.

Ved å følge regnskapsloven, tar man i bruk kjøpmannens dobbelte bokføring og kommer frem til et lønnsomhetsresultat. Fordelen ved dette er at lønnsomhetsresultatet kan vises på to måter; via betalingssiden og ytelsessiden. Det fremkommer derimot ingen informasjon om det

er kommet mer penger inn en ut, fordi man mister pengefokuset på balansesiden ved bruk av kjøpmannens dobbelte bokføringsmetode.

Formålet til et regnskap er som nevnt i kapittel 3.1 å gi brukerne informasjon som er av verdi når de skal fatte beslutninger av økonomisk karakter. Regnskapet skal gi informasjon om hvordan man har forvaltet de finansielle ressursene i perioden. Fotballklubber går under idrettslag, som er budsjettkoplede organisasjoner. Målsetningen til idrettslag er å forvalte de ressursene de har til rådighet på en best mulig måte slik at de kan yte tjenester til samfunnet. I budsjettkoplede organisasjoner er det ingen direkte sammenheng mellom inntektene og utgiftene som medgår i produksjonen, og årsaken til dette er at de skaffet seg inntekter gjennom enveis pengetransaksjoner.

I resultatregnskapet bokføres det med et lønnsomhetsperiodiseringsprinsipp. Viking rapporterer dermed regnskapsopplysninger fra øvre del av inntekts- og utgiftsfiguren, jf. Figur 3.4. Kjøpmannens dobbelte bokføring gjenspeiler verken informasjonsbehovet eller formålet til Viking. Regnskapsloven er bundet opp i det samme konseptuelle rammeverket som et lønnsomhetsregnskap, og dermed vil regnskapet fortsatt rapportere et lønnsomhetsresultat når man bruker kjøpmannens dobbelte bokføring.

Budsjettkoplede organisasjoner har ingen årsakssammenheng mellom sine inntekter og utgifter ettersom det bokføres enveis pengetransaksjoner. Det gir lite mening at Viking bokfører med et lønnsomhetsfokus, ettersom de har behov for å vise pengestrømmene som har forekommet i regnskapsperioden. Ut ifra referanserammen i utredningen er det en måte å rapportere rene pengestrømmer på, og det er å utarbeide en kontantstrømoppstilling gjennom den direkte metoden.

Viking FK går under definisjonen små foretak, og trenger derfor ikke å utarbeide en kontantstrømoppstilling. Et positivt eller negativt årsresultat forteller ingenting utenom lønnsomheten, og man er mer interessert i om det er kommet mer penger inn en ut. I og med at fotballklubber må følge regnskapsloven, er en kontantstrømoppstilling den eneste regnskapsrapporten som kan utarbeides med en form for pengerapportering. Selv om resultatregnskapet til Viking FK er utarbeidet med utgangspunkt i et lønnsomhetsfokus, er det fullt mulig å vise en oversikt over betalingstransaksjoner. Det forutsettes at man har kontroll

på de ulike inntekts- og utgiftsvirkningene i aktivitetsregnskapet, for å kunne gi et nytt forslag.

Fotballklubber må følge den direkte modellen, som nevnt i kapittel 6 skal inneholde kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter. En kontantstrømoppstilling gir mange fordeler, blant annet er den med på å øke informasjonsbehovet til regnskapsbrukerne samt viser likviditeten til klubben. Kontantstrømoppstillingen bør gjenspeile øverste del av figur 3.4 (umiddelbare kontantinntekter og umiddelbare kontantutgifter). Dette er fordi kontantstrømoppstillingen skal vise oversikt over regnskapsperiodens likviditetsendringer.

Vi ser videre at Viking benytter artsinndelt oppstillingsplan for resultatregnskap, altså at inntektene og kostnadene er gruppert ut fra art, det vil si type inntekt og kostnad. Viking oppstiller inntektene/kostnadene i resultatregnskapet som sum driftsinntekter/drifstkostnader. I figur 3.4 ser vi at sum driftsinntekter/drifstkostnader tilsvarer begrepet umiddelbar lønnsomhetsinntekt/kostnadsutgift. Inntektene og kostnadene til Viking er en lønnsomhetsinntekt/kostnadsutgift, og har derfor innvirkning på lønnsomheten. I resultatregnskapene 2017-19 til Viking FK, er utgifter fotballturnering og utgifter til deltakelse turneringer og reiseutgifter trenere satt opp under sum drifstkostnader. Utgifter er anskaffelse av ulike ressurser, mens kostnader er den periodiserte del av utgiften (Norsk Regnskapsstiftelse, 2018). Det er med andre ord kostnadene som påvirker årsresultatet, og ikke utgiftene. Begrepsbruken til Viking FK for disse to postene er dermed ikke i samsvar med regnskapsloven.

I note 1 i årsberetningene 2017-19 ser vi at under regnskapsprinsipper står det at årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven, god regnskapsskikk for små foretak og NRS(F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Denne setningen er både inkonsistent og uklar, da god regnskapsskikk for små foretak og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner viser samme lønnsomhet. Det gir ingen hensikt å gå over til NRS(F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner, da hovedregelen er at fotballklubber må følge regnskapsloven. Viking bør ikke følge denne da det ikke er nødvendig, og gjør bare årsregnskapet mer uklart og forvirrende.

Videre i note 1 i årsberetningene 2017-19 ser vi at medlemskontingenter og bingo inntektsføres etter kontantprinsippet, som går ut på å registrere hvor mye av de påløpte inntektene og utgiftene som er innbetalt eller utbetalt i regnskapsperioden, jf. Kapittel 3.3. I henhold til regnskapsloven som har et lønnsomhetsfokus, burde lønnsomhetsperiodiseringsprinsippet blir brukt. Inntekter skal resultatføres når den er opptjent (opptjeningsprinsippet). Vi ser at det blir brukt feil periodiseringsprinsipp, noe som gjør at noten er upresis og uklar.

Kapittel 8: Konklusjoner

Drøftingen i utredningen har blitt utført med utgangspunkt i referanserammen til et lønnsomhetsregnskap og regnskapsloven. Fotballklubber er budsjettkoblede organisasjoner, og har andre formål enn profittmaksimerende organisasjoner. Ettersom fotballklubber må følge regnskapsloven, er en kontantstrømoppstilling den eneste muligheten for å rapportere pengevirkningen. Jeg konkluderer med at utarbeidelse av en kontantstrømoppstilling vil være til fordel for Viking, samt at dette vil gjøre regnskapet mer informativ og øke informasjonsbehovet for regnskapsbrukerne. I tillegg konkluderer jeg med at alle små foretak burde utarbeide en kontantstrømoppstilling, og loven som tillater små foretak å ikke gjøre dette burde fjernes. Årsaken til dette er at et positivt eller negativt årsresultat kun forteller noe om lønnsomheten, men ikke noe om likviditeten.

For å få et pengefokus i tillegg til et lønnsomhetsfokus, kan man utarbeide en kontantstrømoppstilling etter den direkte metoden. Ved bruk av den indirekte modellen vises ikke en direkte oversikt over inn- og utbetalingene, samt at kontantstrømmene i regnskapet vises heller ikke. Jeg konkluderer med at små foretak bør utarbeide en kontantstrømoppstilling etter den direkte metoden.

8.1 Forslag til videre praksis

Jeg konkluderte med at alle små foretak burde utarbeide en kontantstrømoppstilling, og loven som tillater små foretak å ikke gjøre dette burde endres (regnskapsloven, 1998, § 4-1). I kapittel 6 ble det utarbeidet en kontantstrømoppstilling, slik at betalingstransaksjoner samsvarer med formålet til fotballklubber. Så lenge man bokfører med utgangspunkt i et lønnsomhetsforretningsregnskap, vil dette være et bra alternativ.

I analysen kom jeg med noen forslag til videre praksis for Viking FK, basert på de regnskapsreglene som de må følge. Disse forslagene innebærer at man bør utarbeide kontantstrømoppstillingen etter den direkte modellen, slik at man får frem fotballklubbens innbetalinger og utbetalinger. Viking kan også være klarere i sin begrepsbruk i resultatregnskapet og i notene.

8.2 Forslag til videre studier

Denne utredningen har hatt som formål å studere regnskapsreglene for fotballklubber, og undersøke om Viking følger disse. Jeg har fullført studie, men det er ennå mange problemstillinger som kan undersøkes. Jeg valgte å benytte meg av den analytiske synsmåten, hvor jeg så på helheten av regnskapet. Forslag til videre studier kan være å benytte seg av aktørsynsmåten, hvor man gjør intervjuer for å få svar på hvordan de utarbeider regnskapet, og om de forstår hva de gjør. Eventuelt bruke begrepsapparatet i kapittel 3, samt en kontantstrømoppstilling som kan hjelpe dem med å få en forståelse av regnskapet.

Et annet forslag til videre studier kan være å se om fotballklubber bør utarbeide et pengeregnskap ved bruk av fondsregnskap. Jeg valgte å se på fotballklubber i denne utredningen, men det kan også være interessant å studere andre typer organisasjoner enn private bedrifter. Studier av andre organisasjoner kan avdekke om de følger regnskapsreglene som gjelder for dem. Man kan også gjøre tilsvarende studier som i denne utredningen ved å se på andre fotballklubber i Norge.

Vedlegg 4-6 er en viktig del av denne masterutredningen, og kan være en veiledning for andre som ønsker å rekonstruere et regnskap for deretter å utarbeide en kontantstrømoppstilling.

Vedlegg:
Vedlegg 1: Årsrapport 2019

Resultatregnskap			
Viking F.K.			
	Note	2019	2018
Driftsinntekter og driftskostnader			
Medlemskontingenter / Frivillig dugnadsvirksomhet		1 433 050	1 396 715
Sponsorinntekter		812 325	583 708
Tilskudd / gaver / spillemidler		2 220 510	1 986 169
Inntekter FFO / IFO		1 590 700	1 836 689
Annen driftsinntekt inkl fotballskole		5 597 494	5 018 099
Egenandeler		1 657 206	1 556 786
Inntekter fotballturnering		175 050	157 500
Sum driftsinntekter		13 486 335	12 535 666
Refundert lønn, pensjon, arb.avg. mm.	5	34 178 072	24 471 058
Lønn, pensjon, arb.g.avg. mm spillere/trenere	5	34 178 072	24 471 058
Lønnskostnader FFO / IFO	5	789 217	903 283
Lønnskostnader andre ansatte Viking FK	5	6 614 312	5 409 000
Avskrivning på varige driftsmidler	6	98 000	98 000
Utgifter fotballturnering		204 824	147 929
Utgifter til deltakelse turneringer og reiseutgifter trenere		2 924 338	2 574 888
Idrettsutstyr m.m		677 017	520 722
Driftskostnader FFO / IFO		306 286	329 337
Andre driftskostnader	5, 9	2 919 515	2 529 638
Sum driftskostnader		48 711 581	36 983 855
Driftsresultat		-1 047 174	22 869
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	8	631 990	627 210
Annen finansinntekt		17 920	17 804
Annen rentekostnad		5 642	1 088
Annen finanskostnad		312	11
Sum finansposter		643 956	643 915
Årsresultat		-403 218	666 784
Overføringer til/fra egenkapital			
Avsatt til spillerutviklingsfond		0	-150 000
Overført til/fra annen egenkapital		403 218	-366 784
Overført til anleggfond		0	-100 000
Avsatt til jubileumsfond		0	-50 000
Sum overføringer		-403 218	666 784

Balanse

Viking F.K.

	Note	2019	2018
Eiendeler			
<i>Anleggsmidler</i>			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Innredning / påkost Vikinghuset	6	837 568	935 568
Sum varige driftsmidler		837 568	935 568
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investeringer i datterselskap	7	30 000	30 000
Investering i andre aksjer	7	1 000 000	0
Utlån Vikinghallen AS	8	7 970 000	7 970 000
Sum finansielle anleggsmidler		9 000 000	8 000 000
Sum anleggsmidler		9 837 568	8 935 568
<i>Omløpsmidler</i>			
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer		837 137	945 520
Fordring mot Viking Fotball AS		8 246 785	5 293 484
Fordring mot Vikinghallen AS		0	105 345
Andre kortsiktige fordringer		458 232	557 058
Sum fordringer		9 542 154	6 901 407
Bankinnskudd, kontanter o.l.	2	12 434 900	5 939 398
Sum omløpsmidler		21 977 054	12 840 805
Sum eiendeler		31 814 622	21 776 373

Balanse

Viking F.K.

	Note	2019	2018
Egenkapital og gjeld			
<i>Egenkapital med selvpålagte restriksjoner</i>			
Spillerutviklingsfond	4	165 480	270 480
Anleggfond	4	5 189 999	5 189 999
Jentefond	4	150 000	200 000
Jubileumsfond		50 000	50 000
Sum egenkapital med selvpålagte restriksjoner		5 555 479	5 710 479
<i>Fri egenkapital</i>			
Annen egenkapital		9 354 141	9 757 359
Sum fri egenkapital		9 354 141	9 757 359
Sum egenkapital	3	14 909 620	15 467 838
Gjeld			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		4 311 641	256 566
Skyldige offentlige avgifter		9 406 293	3 328 008
Annen kortsiktig gjeld		3 187 068	2 723 961
Sum kortsiktig gjeld		16 905 002	6 308 535
Sum gjeld		16 905 002	6 308 535
Sum gjeld og egenkapital		31 814 622	21 776 373

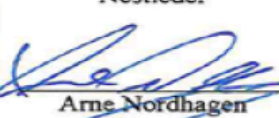
Stavanger, 10.02.2020

Rune Bertelsen
Styreleder

Eirik Myhre
Nestleder

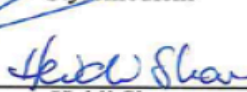

Erik Nevland
Daglig leder

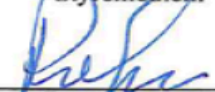

Arild Ravndal
Styremedlem

Arne Nordhagen
Styremedlem

Espen Brevik
Styremedlem

Grethe Simonsen
Styremedlem

Heidi Skare
Styremedlem

Rune Jonassen
Styremedlem

Viking F.K.

Noter til årsregnskapet for 2019

Note 1: Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven, god regnskapsskikk for små foretak og NRS (F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Inntekter fra medlemskontingenter og bingo inntektsføres etter kontantprinsippet. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet.

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i andre selskaper.

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Viking F.K.

Noter til årsregnskapet for 2019

Note 2: Bankinnskudd

I posten inngår bundne bankinnskudd knyttet til skattetrekk med kr 3 911 747, innskudd til Anleggsfond med kr 119 278, innskudd til jentefond med kr 150 160 og innskudd i Spillerutviklingsfond med kr 165 480.

Note 3: Egenkapital

Årets endring

	Spiller- utviklings- fond	Anleggs- fond	Jente- fond	Jubilems fond	Annen- egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01	270 480	5 189 999	200 000	50 000	9 757 359	15 467 838
Årsresultat	0	0	0	0	-403 218	-403 218
Overført fra:	-105 000	0	-50 000	0	0	-155 000
Egenkapital pr 31.12	165 480	5 189 999	150 000	50 000	9 354 141	14 909 620

Note 4: Spillerutviklingsfond, anleggsfond, jentefond og jubileumsfond

Spillerutviklingsfondet er bundet til bruk for talentutvikling av yngre spillere og skal benyttes til dekning av kostnader i forbindelse med deltakelse i turneringer på høyeste nivå i Norge eller internasjonalt. I 2019 er det benyttet kr 105 000.

Anleggsfondet er øremerket til anleggsutvikling som gir nye fotballbaner eller kvalitetsforbedring av eksisterende anlegg benyttet og annet større utstyr til bruk i sportslige aktiviteter. Midler i fondet ble i 2013 benyttet til ansvarlig lån til Vikinghallen AS.

Jentefondet er øremerket Viking F.K. sin jentesatsing. I 2019 ble det brukt kr 50 000.

Jubileumsfond er opprettet med tanke på 125 års jubileum for Viking FK i 2024. Planen er å gjøre årlige avsetninger til jubileumsfesten.

Note 5: Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser til daglig leder m.v.

Viking F.K. har en avtale med Viking Fotball AS om at disse skal dekke alle lønns- og personalkostnader knyttet til A-laget. I tillegg dekker de deler av lønnsutgiftene til juniorlaget og elitelagene ned til og med gutter 16, samt lagenes trenere og støtteapparat.

Lønn, honorarer, arbeidsgiveravgift etc. til spillere, trenere og støtteapparat ansatt i Viking F.K. som er omfattet av avtalen med Viking Fotball AS består av følgende:

Viking F.K.

Noter til årsregnskapet for 2019

	2019	2018
Lønn, honorar, sign on fee	29 405 982	21 159 544
Arbeidsgiveravgift	4 406 038	3 130 294
Offentlig tjenestepensjonsforsikring	366 052	181 220
Sum	34 178 072	24 471 058
Totalt dekket av Viking Fotball AS	-34 178 072	-24 471 058

Netto kostnad Viking FK 0 0

Antall årsverk knyttet til spillere og trenere: 36 32

Andre ansatte i Viking FK (inkludert FFO/IFO): 2019 2018

Lønn	6 381 433	5 472 313
Arbeidsgiveravgift	989 525	793 225
Offentlig tjenestepensjonsforsikring	79 533	46 745
Sum lønnskostnader andre ansatte	7 450 491	6 312 283

Antall årsverk knyttet til øvrig drift Viking F.K.: 10 10

Viking F.K. har en innskuddsbasert pensjonsordning som oppfyller kravene etter lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Daglige ledere har i 2019 mottatt tilsammen kr 668 220 i lønn. Det har vært bytte av daglig leder i løpet av året.

Styret har ikke mottatt noen godtgjørelse i løpet av 2019.

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor (ekskl. mva):	2019	2018
Revisjon	54 500	49 500
Bistand med regnskap og noter	15 000	15 000
Annen bistand	15 900	29 400
Sum	85 400	93 900

Viking F.K.

Noter til årsregnskapet for 2019

Note 6 Varige driftsmidler

	Innredning/ påkostning Vikinghuset	Driftsløsøre, utstyrsbod og lignende	Totalt
Anskaffelseskost 01.01	1 673 568	1 032 676	2 706 244
Tilgang	0	0	0
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	1 673 568	1 032 676	2 706 244
Akkumulerte avskrivninger 31.12	836 000	1 032 676	1 868 676
Balansført verdi 31.12	837 568	0	837 568
Årets avskrivninger	98 000	0	98 000
Avskrives over:	17 år	2-5 år	

Note 7 Investeringer i datterselskap

Datterselskap	Forretnings- kontor	Balansført verdi	Eierandel/ stemmeandel	Egenkapital 31.12.2019	Resultat 2019
Vikinghallen AS	Stavanger	30 000	100 %	3 207 707	1 066 164

Andre aksjer	Forretnings- kontor	Balansført verdi	Eierandel/ stemmeandel	Egenkapital 31.12.2018	Resultat 2018
Viking Fotball AS	Stavanger	1 000 000	2,4 %	7 527 104	-9 429 485

Tall for Viking Fotball AS er hentet fra konsernregnskapet.

Det er ikke foretatt nedskrivning av investeringer.

Note 8 Lån til Vikinghallen AS

Selskapet ga i 2013 et ansvarlig lån til Vikinghallen AS på kr 7 970 000 i forbindelse med oppføring av Vikinghallen. Lånet var rentefritt de to første årene. I 2017, 2018 og 2019 er det beregnet renter på lånet med kr 624 000.

Viking F.K.

Noter til årsregnskapet for 2019

Note 9 Andre driftskostnader

Andre driftskostnader består av:	2019	2018
Leie fotballhall/andre treningskostnader	572 000	616 965
<u>Øvrige andre driftskostnader</u>	<u>2 347 515</u>	<u>1 912 673</u>
<u>Sum andre driftskostnader</u>	<u>2 919 515</u>	<u>2 529 638</u>

Vedlegg 2: Årsrapport 2018

Resultatregnskap			
Viking F.K.			
	Note	2018	2017
Driftsinntekter og driftskostnader			
Medlemskontingenter / Frivillig dugnadsvirksomhet		1 396 715	1 770 495
Sponsorinntekter		583 708	878 166
Tilskudd / gaver / spillemidler		1 986 169	2 188 650
Inntekter FFO / IFO		1 836 689	1 801 905
Annen driftsinntekt inkl fotballskole		5 018 099	3 696 295
Egenandeler		1 556 786	1 516 691
Inntekter fotballturnering		157 500	110 072
Sum driftsinntekter		12 535 666	11 962 274
Refundert lønn, pensjon, arb.avg. mm. Viking AS	5	24 471 058	26 621 684
Lønn, pensjon, arb.g.avg. mm spillere/trenere	5	24 471 058	26 621 684
Lønnskostnader FFO / IFO	5	903 283	898 549
Lønnskostnader andre ansatte Viking FK	5	5 409 000	4 937 085
Avskrivning på varige driftsmidler	6	98 000	98 000
Utgifter fotballturnering		147 929	96 050
Utgifter til deltakelse turneringer og reiseutgifter trenere		2 574 888	2 646 151
Idrettsutstyr m.m		520 722	360 116
Driftskostnader FFO / IFO		329 337	289 675
Andre driftskostnader	5, 9	2 529 638	2 499 043
Vedlikehold Vikinghuset		0	43 167
Sum driftskostnader		36 983 855	38 489 518
Driftsresultat		22 869	94 440
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	8	627 210	651 807
Annen finansinntekt		17 804	160
Annen rentekostnad		1 088	328
Annen finanskostnad		11	261
Sum finansposter		643 915	651 377
Årsresultat		666 784	745 817
Overføringer til/fra egenkapital			
Avsatt til spillerutviklingsfond		-150 000	-50 000
Overført til/fra annen egenkapital		-366 784	-495 817
Overført til anleggfond		-100 000	0
Avsatt til jentefond		0	-200 000
Avsatt til jubileumsfond		-50 000	0
Sum overføringer		666 784	745 817

Balanse			
Viking F.K.			
	Note	2018	2017
Eiendeler			
Varige driftsmidler			
Innredning / påkost Vikinghuset	6	935 568	1 033 568
Sum varige driftsmidler		935 568	1 033 568
Investeringer i datterselskap			
Utlån Vikinghallen AS	8	7 970 000	7 970 000
Sum finansielle anleggsmidler		8 000 000	8 000 000
Sum anleggsmidler		8 935 568	9 033 568
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		945 520	582 108
Andre kortsiktige fordringer		557 058	624 326
Fordring mot Viking Fotball AS		5 293 484	3 851 720
Fordring mot Vikinghallen AS		105 345	283 112
Sum fordringer		6 901 407	5 341 266
Bankinnskudd, kontanter o.l.	2	5 939 398	7 484 351
Sum omløpsmidler		12 840 805	12 825 617
Sum eiendeler		21 776 373	21 859 185

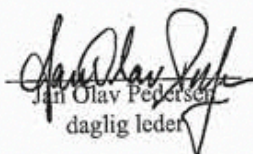
Balanse

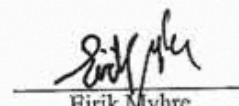
Viking F.K.

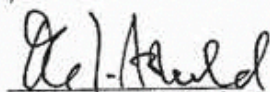
	Note	2018	2017
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Annen egenkapital		9 757 359	9 390 575
Sum fri egenkapital		9 757 359	9 390 575
Egenkapital med selvpålagte restriksjoner			
Spillerutviklingsfond	4	270 480	252 300
Anleggsfond	4	5 189 999	5 134 474
Jentefond	4	200 000	200 000
Jubileumsfond		50 000	0
Sum egenkapital med selvpålagte restriksjoner		5 710 479	5 586 774
Sum egenkapital	3	15 467 838	14 977 349
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		256 566	491 736
Skyldige offentlige avgifter		3 328 008	3 603 126
Annen kortsiktig gjeld		2 723 961	2 786 974
Sum kortsiktig gjeld		6 308 535	6 881 836
Sum gjeld		6 308 535	6 881 836
Sum gjeld og egenkapital		21 776 373	21 859 185

Stavanger, 11.02.2019
Styret i Viking F.K.

Rune Bertelsen
styreleder

Jan Olav Pedersen
daglig leder

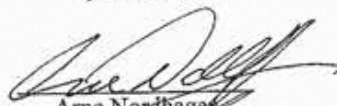

Eirik Nyhre
nestleder

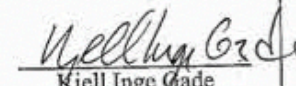

Ole Johan Askeland
styremedlem

Arild Ravndal
styremedlem

Grethe Simonsen
styremedlem

Heidi Skare
styremedlem

Arne Nordhagen
styremedlem

Kjell Inge Gade
styremedlem

Noteopplysninger til årsregnskapet 2018

Viking F.K.

Note 1: Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak og foreløpig Norsk Regnskapsstandard vedrørende god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Inntekter fra medlemskontingenter og bingo inntektsføres etter kontantprinsippet. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Andre fordringer oppføres til pålydende.

Note 2: Bankinnskudd

I posten inngår bundne bankinnskudd knyttet til skattetrekk med kr 1.286.820, innskudd til Anleggfond med kr 19.236, innskudd til jentefond med kr 200 076 og innskudd i Spillerutviklingsfond med kr 120.480.

Note 3: Egenkapital

Årets endring

	Egenkapital	Anleggsfond	Spillerutviklingsfond	Jentefond	Jubileumsfond	Sum
Egenkapital pr 01.01	9 390 575	5 134 474	252 300	200 000	0	14 977 349
Årsresultat	366 784	100 000*	150 000*	0	50 000*	666 784
Overført fra:	0	-44 475	-131 820	0	0	-176 295
Egenkapital pr 31.12	9 757 359	5 189 999	270 480	200 000	50 000	15 467 838

*Avsatt i henhold til årsmøtevedtak den 05.03.2019.

Note 4: Spillerutviklingsfond, anleggfond, jentefond og jubileumsfond

Spillerutviklingsfondet er bundet til bruk for talentutvikling av yngre spillere og skal benyttes til dekning av kostnader i forbindelse med deltakelse i turneringer på høyeste nivå i Norge eller internasjonalt. I 2018 er det benyttet kr 131 820 som er gått til utviklingslag, damelag og kurs til dametrener.

Anleggfondet er øremerket til anleggsutvikling som gir nye fotballbaner eller kvalitetsforbedring av eksisterende anlegg som Viking FK bruker og annet større utstyr til bruk i Viking FK's sportslige aktiviteter. Midler i fondet ble i 2013 benyttet til ansvarlig lån til Vikinghallen AS. I 2018 er det benyttet kr 44 475 som er investert i 3'er baner med vandt.

Noteopplysninger til årsregnskapet 2018

Viking F.K.

Jentefondet er øremerket Viking FK sin jentesatsing.

Jubileumsfond er opprettet med tanke på 125 års jubileum for Viking FK i 2024. Planen er å gjøre årlige avsetninger til jubileumsfesten.

Note 5: Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser til daglig leder m.v.

Viking FK har en avtale med Viking Fotball AS om at de skal dekke alle lønnskostnader/ personalkostnader knyttet til A-laget. I tillegg dekker de deler av lønnsutgiftene til juniorlaget og elitelagene ned til og med gutter 16 og lagets trenere / støtteapparat.

Lønn, honorarer, arbeidsgiveravgift etc. til spillere / trenere / støtteapparat ansatt i Viking FK som er omfattet av avtalen med Viking Fotball AS består av følgende:

	2018	2017
Lønn, honorar, sign on fee	21 159 544	23 311 089
Arbeidsgiveravgift	3 130 294	3 113 449
Offentlig tjenestepensjonsforsikring	181 220	197 146
Sum	24 471 058	26 621 684
Totalt dekket av Viking Fotball AS	-24 471 058	-26 621 684
Netto kostnad Viking FK	0	0
Antall årsverk knyttet til spillere og trenere:	32	27
Andre ansatte i Viking FK (inkludert FFO/IFO):	2018	2017
Lønn	5 472 313	5 109 931
Arbeidsgiveravgift	793 225	682 487
Offentlig tjenestepensjonsforsikring	46 745	43 215
Sum lønnskostnader andre ansatte	6 312 283	5 835 633
Antall årsverk knyttet til øvrig drift Viking FK:	10	10

Noteopplysninger til årsregnskapet 2018

Viking F.K.

Viking F.K. har en pensjonsordning som oppfyller kravene etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Dette er en innskuddsbasert pensjonsordning.

Daglig leder har mottatt følgende godtgjørelser i løpet av 2018:

Lønn 695 861

Styret har ikke mottatt noen godtgjørelse i løpet av 2018.

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor (ekskl. mva):	2018	2017
-Revisjon	49 500	43 000
-Bistand med regnskap og noter	15 000	15 000
-Attestasjoner	29 400	7 500
Sum	93 900	65 500

Note 6 Varige driftsmidler

	Innredning/ påkost Vikinghuset	Driftsløsøre, utstyrsbod og lignende	Totalt
Anskaffelseskost 01.01	1 673 568	1 032 676	2 706 244
Tilgang	0	0	0
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	1 673 568	1 032 676	2 706 244
Akkumulerte avskrivninger 31.12	738 000	1 032 676	1 770 676
Balanseført verdi 31.12	935 568	0	935 568
Årets avskrivninger	98 000	0	98 000
Avskrives over:	17,5 år	1,5-5 år	

Noteopplysninger til årsregnskapet 2018

Viking F.K.

Note 7 Investeringer i datterselskap

Datterselskap	Forretnings- kontor	Kostpris investering	Eierandel-/ stemmeandel	Egenkapital siste år 100 %	Resultat siste år 100 %
Vikinghallen AS	Stavanger	30 000	100 %	2 141 543	539 457

Note 8 Utlån Vikinghallen AS

Selskapet har i 2013 ytt et ansvarlig lån til Vikinghallen AS på kr. 7.970.000 i forbindelse med oppføring av Vikinghallen. Lånet var rentefritt de to første årene. I 2017 og 2018 er det beregnet renter på lånet med kr. 624.000.

Note 9 Andre driftskostnader

Andre driftskostnader består av:	2018	2017
Leie fotballhall/andre treningskostnader	616 965	588 085
Andre driftskostnader relatert til vareforbruk	99 135	191 498
Øvrige andre driftskostnader	1 813 538	1 719 459
Sum andre driftskostnader	2 529 638	2 499 043

Vedlegg 3: Viking Årsrapport 2017

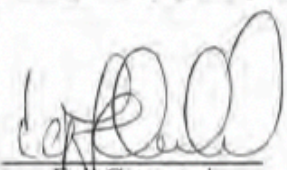

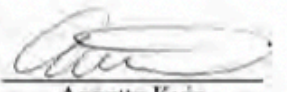
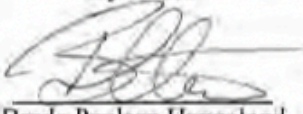
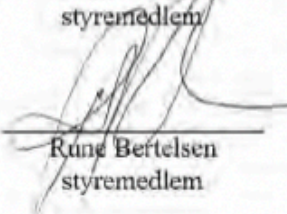
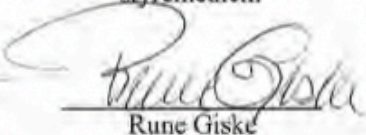
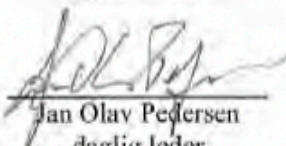
Resultatregnskap			
Viking F.K.			
	Note	2017	2016
Driftsinntekter og driftskostnader			
Medlemskontingenter / Frivillig dugnadsvirksomhet		1 770 495	1 460 050
Sponsorinntekter		878 166	807 400
Tilskudd / gaver / spillemidler		2 188 650	2 094 760
Inntekter FFO / IFO		1 801 905	2 486 696
Annen driftsinntekt inkl fotballskole		3 696 295	3 041 128
Egenandeler		1 516 691	1 026 033
Inntekter fotballturnering		110 072	86 500
Sum driftsinntekter		11 962 274	11 002 568
Refundert lønn, pensjon, arb.avg. mm. Viking AS	5	26 621 684	29 865 993
Lønn, pensjon, arb.g.avg. mm spillere/trenere	5	26 621 684	29 865 993
Lønnskostnader FFO / IFO	5	898 549	1 041 505
Lønnskostnader andre ansatte Viking FK	5	4 937 085	4 105 972
Avskrivning på varige driftsmidler	6	98 000	98 000
Utgifter fotballturnering		96 050	85 832
Utgifter til deltakelse turneringer og reiseutgifter trenere		2 646 151	2 027 785
Idrettsutstyr m.m		360 116	597 694
Driftskostnader FFO / IFO		289 675	469 715
Andre driftskostnader	5, 9	2 499 043	2 710 411
Vedlikehold Vikinghuset		43 167	83 310
Sum driftskostnader		38 489 518	41 086 216
Driftsresultat		94 440	-217 655
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	8	651 807	639 257
Annen finansinntekt		160	0
Annen rentekostnad		328	0
Annen finanskostnad		261	0
Sum finansposter		651 377	639 257
Årsresultat		745 817	421 602
Overføringer til/fra egenkapital			
Avsatt til spillerutviklingsfond		-50 000	0
Overført til/fra spillerutviklingsfond		0	230 000
Overført til/fra annen egenkapital		-495 817	2 048 398
Gave til Stiftelsen Viking FK		0	-2 700 000
Avsatt til Jentefond		-200 000	0
Sum overføringer		745 817	421 602

Balanse

Viking F.K.

	Note	2017	2016
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Annen egenkapital		9 390 575	9 005 758
Sum fri egenkapital		9 390 575	9 005 758
Egenkapital med selvpålagte restriksjoner			
Spillerutviklingsfond	4	252 300	91 300
Anleggsgfond	4	5 134 474	5 134 474
Jentefond	4	200 000	0
Sum egenkapital med selvpålagte restriksjoner		5 586 774	5 225 774
Sum egenkapital	3	14 977 349	14 231 532
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		491 736	344 398
Skyldige offentlige avgifter		3 603 126	4 556 316
Annen kortsiktig gjeld		2 786 974	2 864 262
Sum kortsiktig gjeld		6 881 836	7 764 977
Sum gjeld		6 881 836	7 764 977
Sum gjeld og egenkapital		21 859 185	21 996 509

Stavanger, 19.02.2018
Styret i Viking F.K.

 Egil Østenstad styremedlem	 Kristin Kragseth styreleder	 Anne Kristine Rugland Thulin nestleder
 Annette Kvja styremedlem	 Brede Paulsen Hangeland styremedlem	 Finn Eide styremedlem
 Rune Bertelsen styremedlem	 Rune Giske styremedlem	 Jan Olav Pedersen daglig leder

Balanse

Viking F.K.

	Note	2017	2016
Eiendeler			
Varige driftsmidler			
Innredning / påkost Vikinghuset	6	1 033 568	1 131 568
Sum varige driftsmidler		1 033 568	1 131 568
Investeringer i datterselskap	7	30 000	30 000
Utlån Vikinghallen AS	8	7 970 000	7 970 000
Sum finansielle anleggsmidler		8 000 000	8 000 000
Sum anleggsmidler		9 033 568	9 131 568
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		582 108	310 746
Andre kortsiktige fordringer		624 326	265 197
Fordring mot Viking Fotball AS		3 851 720	6 298 547
Fordring mot Vikinghallen AS		283 112	0
Sum fordringer		5 341 266	6 874 490
Bankinnskudd, kontanter o.l.	2	7 484 351	5 990 451
Sum omløpsmidler		12 825 617	12 864 941
Sum eiendeler		21 859 185	21 996 509

Noter 2017

Viking F.K.

Note 1: Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak og foreløpig Norsk Regnskapsstandard vedrørende god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Inntekter fra medlemskontingenter og bingo inntektsføres etter kontantprinsippet. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Andre fordringer oppføres til pålydende.

Note 2: Bankinnskudd

I posten inngår bundne bankinnskudd knyttet til skattetrekk med kr 1.408.740, innskudd til Anleggsfond med kr 63.980 og innskudd i Spillerutviklingsfond med kr 202.300.

Note 3: Egenkapital

Årets endring

	Egenkapital	Anleggs- fond	Spiller- utviklings- fond	Jente- fond	Sum
Egenkapital pr 01.01.2017	9 005 758	5 134 474	91 300	0	14 231 532
Årsresultat	495 817	0	50 000	200 000	745 817
Overført til/fra:*	-111 000	0	111 000	0	0
Egenkapital pr 31.12.2017	9 390 575	5 134 474	252 300	200 000	14 977 349

*Avsatt kr. 150.000 til spillerutviklingsfond i henhold til årsmøtevedtak den 7.3 2017 fratrukket kr. 39.000 som er benyttet i 2017.

Note 4: spillerutviklingsfond og anleggsfond

Spillerutviklingsfondet er bundet til bruk for talentutvikling av yngre spillere og skal benyttes til dekning av kostnader i forbindelse med deltakelse i turneringer på høyeste nivå i Norge eller internasjonalt.

Anleggsfondet er øremerket til anleggsutvikling som gir nye fotballbaner eller kvalitetsforbedring av eksisterende anlegg som Viking FK bruker og annet større utstyr til bruk i Viking FK's sportslige aktiviteter. Midler i fondet ble i 2013 benyttet til ansvarlig lån til Vikinghallen AS.

Jentefondet er øremerket Viking FK sin jentesatsing.

Noter 2017

Viking F.K.

Note 5: Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser til daglig leder m.v.

Viking FK har en avtale med Viking Fotball AS om at de skal dekke alle lønnskostnader/ personalkostnader knyttet til A-laget. I tillegg dekker de deler av lønnsutgiftene til juniorlaget og elitelagene ned til og med gutter 16 og lagets trenere / støtteapparat.

Lønn, honorarer, arbeidsgiveravgift etc. til spillere / trenere / støtteapparat ansatt i Viking FK som er omfattet av avtalen med Viking Fotball AS består av følgende:

	2017	2016
Lønn, honorar, sign on fee	23 311 089	25 807 287
Arbeidsgiveravgift	3 113 449	3 721 023
Offentlig tjenestepensjonsforsikring	197 146	337 683
Sum	26 621 684	29 865 993
Totalt dekket av Viking Fotball AS	-26 621 684	-29 865 993
Netto kostnad Viking FK	0	0
Antall årsverk knyttet til spillere og trenere:	27	30
Andre ansatte i Viking FK (inkludert FFO/IFO):		
	2017	2016
Lønn	5 109 931	4 448 772
Arbeidsgiveravgift	682 487	640 573
Offentlig tjenestepensjonsforsikring	43 215	58 132
Sum lønnskostnader andre ansatte	5 835 633	5 147 477
Antall årsverk knyttet til øvrig drift Viking FK:	10	10

Noter 2017
Viking F.K.

Viking F.K. har en pensjonsordning som oppfyller kravene etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Dette er en innskuddsbasert pensjonsordning.

Daglig leder i januar og februar 2017 var ansatt i Viking Fotball AS, og mottok lønn av dette selskapet.

Daglig leder i perioden mars-desember 2017 har mottatt følgende godtgjørelser i løpet av 2017:

Lønn 561 820

Styret har ikke mottatt noen godtgjørelse i løpet av 2017.

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor (ekskl. mva):	2017	2016
-Revisjon	43 000	43 000
-Bistand med regnskap og noter	15 000	17 500
-Attestasjoner	7 500	16 500
Sum	65 500	77 000

Note 6 Varige driftsmidler

	Innredning/ påkost Vikinghuset	Driftsløsøre, utstyrsbod og lignende	Totalt
Anskaffelseskost 01.01	1 673 568	1 032 676	2 706 244
Tilgang	0	0	0
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	1 673 568	1 032 676	2 706 244
Akkumulerte avskrivninger 31.12	640 000	1 032 676	1 672 676
Balanseført verdi 31.12	1 033 568	0	1 033 568
Årets avskrivninger	98 000	0	98 000
Avskrives over:	17,5 år	1,5-5 år	

Noter 2017

Viking F.K.

Note 7 Investeringer i datterselskap

Datterselskap	Forretnings- kontor	Kostpris investering	Eierandel-/ stemmeandel	Egenkapital* siste år 100 %	Resultat siste* år 100 %
Vikingshallen AS	Stavanger	30 000	100 %	1 147 834	1 018 673

*Presenterte tall for egenkapital og resultat i Vikingshallen AS er hentet fra selskapets årsregnskap for 2016, da selskapets årsregnskap for 2017 foreløpig ikke er avlagt.

Note 8 Utlån Vikingshallen AS

Selskapet har i 2013 ytt et ansvarlig lån til Vikingshallen AS på kr. 7.970.000 i forbindelse med oppføring av Vikingshallen. Lånet var rentefritt de to første årene. I 2016 og 2017 er det beregnet renter på lånet med kr. 624.000.

Note 9 Andre driftskostnader

Andre driftskostnader består av:	2017	2016
Leie fotballhall/andre treningskostnader	588 085	921 593
Andre driftskostnader relatert til vareforbruk	191 498	223 804
Øvrige andre driftskostnader	1 719 459	1 565 014
Sum andre driftskostnader	2 499 043	2 710 411

Vedlegg 4: Rekonstruering for 2017

Rekonstruksjon 2017

Balanse per 31.12.2016

Innredning/Påkost			
Vikinghuset	1131568	Spillerutviklingsfond	91300
Investeringer i Datterselskap	30000	Anleggsgfond	5134474
Utlån Vikinghallen AS	7970000	Jentefond	0
Kundefordringer	310746	Annen Egenkapital	9005758
Fordring mot Viking FK AS	6298547	Leverandørgjeld	344398
Fordring mot Vikinghallen AS	0	Skyldige offentlige avgifter	4556317
Andre kortsiktige fordringer	265197	Annen kortsiktig gjeld	2864262
Bankinnskudd, kontanter	5990451		
	21996509		21996509

Innredning/Påkost Vikinghuset			
IB)	1131568		
		11)	98000
		UB)	1033568
	1131568		1131568

Investeringer i Datterselskap			
IB)	30000		
		UB)	30000
	30000		30000

Utlån Vikinghallen AS			
IB)	7970000		
		UB)	7970000
	7970000		7970000

Fordring mot Viking FK AS			
IB)	6298547		
		28)	2446827
		UB)	3851720
	6298547		6298547

Andre kortsiktige Fordringer			
IB)	265197		
26)	359129		
		UB)	624326

Lønnsomhetsresultatkonto (LRR)			
8a)	23311089	1)	1770495
8b)	3113449	2)	878166
8c)	197146	3)	2188650
10a)	5109931	4)	1801905
10b)	682487	5)	3696295
10c)	43215	6)	1516691
11)	98000	7)	110072
12)	96050	9)	26621684
13)	2646151	17)	651807
14)	360116	18)	160
15)	289675		
16)	2499043		
17)	43167		
19)	328		
20)	261		
21)	50000		
23)	200000		
32)	495817		
	39235925		39235925

Kundefordringer			
IB)	310746		
24)	271362		
		UB)	582108
	582108		582108

624326		624326	
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
IB)	5990451	8a)	23311089
1)	1770495	10a)	5109931
2)	878166	12)	96050
3)	2188650	13)	2646151
4)	1801905	14)	360116
5)	3696295	15)	289675
6)	1516691	16)	2499043
7)	110072	17)	43167
9)	26621684	19)	328
17)	651807	20)	261
18)	160	24)	271362
28)	2446827	25)	283112
31)	70050	26)	359129
		27)	4989488
		UB)	7484351
47743253		47743253	
Skyldige offentlige avgifter			
		IB)	4556317
		8b)	3113449
		8c)	197146
		10b)	682487
		10c)	43215
27)	4989488		
UB)	3603126		
8592614		8592614	
Annen konto			
29)	147338	30)	77288
		31)	70050
147338		147338	

Fordring mot Vikinghallen AS

IB)	0		
25)	283112	UB)	283112
283112		283112	

Spillerutviklingsfond

		IB)	91300
		21)	50000
UB)	252300	22)	111000
252300		252300	

Anleggsfond

		IB)	5134474
UB)	5134474		
5134474		5134474	

Jentefond

		IB)	0
		23)	200000
UB)	200000		
200000		200000	

Annen Egenkapital

		IB)	9005758
22)	111000	32)	495817
UB)	9390575		
9501575		9501575	

Leverandørgjeld

		IB)	344398
		29)	147338
UB)	491736		
491736		491736	

Annen kortsiktig gjeld

		IB)	2864262
30)	77288		
UB)	2786974		
2864262		2864262	

Balanse per 31.12.2017

Innredning/Påkost			
Vikinghuset	1033568	Spillerutviklingsfond	252300
Investeringer i Datterselskap	30000	Anleggsgfond	5134474
Utlån Vikinghallen AS	7970000	Jentefond	200000
Kundefordringer	582108	Annen Egenkapital	9390575
Fordring mot Viking FK AS	3851720	Leverandørgjeld	491736
Fordring mot Vikinghallen AS	283112	Skyldige offentlige avgifter	3603126
Andre kortsiktige fordringer	624326	Annen kortsiktig gjeld	2786974
Bankinnskudd, kontanter	7484351		
	21859185		21859185

- 1) Medlemskontingenter/Frivillig dugnadsvirksomhet (1.770.495) (D-Kontanter og K-LRR)
- 2) Sponsorinntekter (878.166) (D-Kontanter og K-LRR)
- 3) Tilskudd/gaver/spillemidler (2.188.650) (D-Kontanter og K-LRR)
- 4) Inntekter FFO/IFO (1.801.905) (D-Kontanter og K-LRR)
- 5) Annen driftsinntekt inkl fotballskole (3.696.295) (D-Kontanter og K-LRR)
- 6) Egenandeler (1.516.691) (D-Kontanter og K-LRR)
- 7) Inntekter fotballturnering (110.072) (D-Kontanter og K-LRR)
- 8) Lønn, pensjon, arb. g. avg. mm spillere/trenere (26.621.684)
- 8a) Lønn, honorar, sign on fee (23.311.089) (K-Kontanter og D-LRR)
- 8b) Arbeidsgiveravgift (3.113.449) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 8c) Offentlig tjenestepensjonsforsikring (197.146) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 9) Refundert lønn, pensjon, arb. g. avg. mm (26.621.684) (D-Kontanter og K-LRR)
- 10) Lønnskostnader FFO/IFO og andre ansatte i Viking FK (5.835.633)
- 10a) Lønn (5.109.931) (K-Kontanter og D-LRR)
- 10b) Arbeidsgiveravgift (682.487) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 10c) Offentlig tjenestepensjonsforsikring (43.215) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 11) Avskrivning på varige driftsmidler (98.000) (K-Innredning/Påkost Vikinghuset og D-LRR)
- 12) Utgifter fotballturnering (96.050) (K-Kontanter og D-LRR)
- 13) Utgifter til deltakelse turneringer og reiseutgifter trenere (2.646.151) (K-Kontanter og D-LRR)
- 14) Idrettsutstyr m.m (360.116) (K-Kontanter og D-LRR)
- 15) Driftskostnader FFO/IFO (289.675) (K-Kontanter og D-LRR)
- 16) Andre driftskostnader (2.499.043) (K-Kontanter og D-LRR)
- 17) Vedlikehold Vikinghuset (43.167) (K-Kontanter og D-LRR)
- 17) Annen renteinntekt (651.807) (D-Kontanter og K-LRR)
- 18) Annen finansinntekt (106) (D-Kontanter og K-LRR)
- 19) Annen rentekostnad (328) (K-Kontanter og D-LRR)
- 20) Annen finanskostnad (261) (K-kontanter og D-LRR)
- 21) Avsatt il spillerutviklingsfond (50.000) (K-Spillerutviklingsfond og D-LRR)
- 22) Avsatt til Spillerutviklingsfond (111.000) (D-Annen EK og K-Spillerutviklingsfond)
- 23) Avsatt til jentefond (200.000) (K-Jentefond og D-LRR)
- 24) Salderer kontoen kundefordringer (271.362) (K-Bankinnskudd og D-Kundefordringer)

- 25) Salderer kontoen Fordring mot Vikinghallen AS (283.112)
(K-Bankinnskudd og D-Fordring mot Viking hallen AS)
- 26) Salderer kontoen Andre kortsiktige fordringer (359.129)
(K-Bankinnskudd og D-Andre Kortsiktige Fordringer)
- 27) Salderer kontoen skyldige offentlige avgifter (4.989.487)
(K-Bankinnskudd og D-Skyldige offentlige avgifter)
- 28) Salderer kontoen Fordring mot Viking FK AS (2.446.827)
(D-Bankinnskudd og K-Fordring mot Viking Fotball AS)
- 29) Salderer kontoen leverandørgjeld (147.33) (D-Annen konto og K-Leverandør gjeld)
- 30) Salderer kontoen annen kortsiktig gjeld (77.288) (K-Annen Konto og D-Annen Korts. Gjeld)
- 31) Salderer kontoen annen konto (70.050) (D-Bankinnskudd og K-Annen Konto)
- 32) Årsresultat over til EK (495.817) (K-Annen EK og D- LRR)

Vedlegg 5: Rekonstruering 2018

Rekonstruksjon 2018

Balanse per 31.12.2017

Innredning/Påkost			
Vikinghuset	1033568	Spillerutviklingsfond	252300
Investeringer i Datterselskap	30000	Anleggsfond	5134474
Utlån Vikinghallen AS	7970000	Jentefond	200000
Kundefordringer	582108	Jubileumsfond	0
Fordring mot Viking FK AS	3851720	Annen Egenkapital	9390575
Fordring mot Vikinghallen AS	283112	Leverandørgjeld	491736
Andre kortsiktige fordringer	624326	Skyldige offentlige avgifter	3603126
Bankinnskudd, kontanter	7484351	Annen kortsiktig gjeld	2786974
	21859185		21859185

Innredning/Påkost Vikinghuset			
IB)	1033568		
		11)	98000
		UB)	935568
	1033568		1033568

Investeringer i Datterselskap			
IB)	30000		
		UB)	30000
	30000		30000

Utlån Vikinghallen AS			
IB)	7970000		
		UB)	7970000
	7970000		7970000

Fordring mot Viking FK AS			
IB)	3851720		
30)	1441764		
		UB)	5293484
	5293484		5293484

Andre kortsiktige Fordringer			
IB)	624326		
		28)	67268
		UB)	557058
	624326		624326

Lønnsomhetsresultatkonto (LRR)			
8a)	21159544	1)	1396715
8b)	3130294	2)	583708
8c)	181220	3)	1986169
10a)	5472313	4)	1836689
10b)	793225	5)	5018099
10c)	46745	6)	1556786
11)	98000	7)	157500
12)	147929	9)	24471058
13)	2574888	17)	627210
14)	520722	18)	17804
15)	329337		
16)	2529638		
19)	1088		
20)	11		
21)	150000		
24)	100000		
25)	50000		
34)	366784		
	37651738		37651738

Kundefordringer			
IB)	582108		
26)	363412		
		UB)	945520
	945520		945520

Fordring mot Vikinghallen AS

Bankinnskudd, kontanter o.l.

IB)	7484351	8a)	21159544
1)	1396715	10a)	5472313
2)	583708	12)	147929
3)	1986169	13)	2574888
4)	1836689	14)	520722
5)	5018099	15)	329337
6)	1556786	16)	2529638
7)	157500	19)	1088
9)	24471058	20)	11
17)	627210	22)	131820
18)	17804	23)	44475
27)	177767	26)	363412
28)	67268	29)	4426602
		30)	1441764
		33)	298183
		UB)	5939398
	45381124		45381124

Skyldige offentlige avgifter

		IB)	3603126
		8b)	3130294
		8c)	181220
		10b)	793225
		10c)	46745
29)	4426602		
UB)	3328008		
	7754610		7754610

Annen konto

		31)	235170
33)	298183	32)	63013
	298183		298183

Annen kortsiktig gjeld

		IB)	2786974
32)	63013		
UB)	2723961		
	2786974		2786974

IB)	283112	27)	177767
		UB)	105345
	283112		283112

Spillerutviklingsfond

		IB)	252300
22)	131820	21)	150000
UB)	270480		
	402300		402300

Anleggsfond

		IB)	5134474
23)	44475	24)	100000
UB)	5189999		
	5234474		5234474

Jentefond

		IB)	200000
UB)	200000		
	200000		200000

Jubileumsfond

		IB)	0
UB)	50000	25)	50000
	50000		50000

Annen Egenkapital

		IB)	9390575
		34)	366784
UB)	9757359		
	9757359		9757359

Leverandørgjeld

		IB)	491736
31)	235170		
UB)	256566		
	491736		491736

Balanse per 31.12.2018

Innredning/Påkost			
Vikinghuset	935568	Spillerutviklingsfond	270480
Investeringer i Datterselskap	30000	Anleggssfond	5189999
Utlån Vikinghallen AS	7970000	Jentefond	200000
Kundefordringer	945520	Jubileumsfond	50000
Fordring mot Viking FK AS	5293484	Annen Egenkapital	9757359
Fordring mot Vikinghallen AS	105345	Leverandørgjeld	256566
Andre kortsiktige fordringer	557058	Skyldige offentlige avgifter	3328008
Bankinnskudd, kontanter	5939398	Annen kortsiktig gjeld	2723961
	21776373		21776373

- 1) Medlemskontingenter/Frivillig dugnadsvirksomhet (1.396.715) (D-Kontanter og K-LRR)
- 2) Sponsorinntekter (583.708) (D-Kontanter og K-LRR)
- 3) Tilskudd/gaver/spillemidler (1.986.169) (D-Kontanter og K-LRR)
- 4) Inntekter FFO/IFO (1.836.689) (D-Kontanter og K-LRR)
- 5) Annen driftsinntekt inkl fotballskole (5.018.099) (D-Kontanter og K-LRR)
- 6) Egenandeler (1.556.786) (D-Kontanter og K-LRR)
- 7) Inntekter fotballturnering (157.500) (D-Kontanter og K-LRR)
- 8) Lønn, pensjon, arb. g. avg. mm spillere/trenere (24.471.058)
- 8a) Lønn, honorar, sign on fee (21.159.544) (K-Kontanter og D-LRR)
- 8b) Arbeidsgiveravgift (3.130.294) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 8c) Offentlig tjenstepensjonsforsikring (181.220) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 9) Refundert lønn, pensjon, arb. g. avg. mm (24.471.058) (D-Kontanter og K-LRR)
- 10) Lønnskostnader FFO/IFO og andre ansatte i Viking FK (6.312.283)
- 10a) Lønn (5.472.313) (K-Kontanter og D-LRR)
- 10b) Arbeidsgiveravgift (793.225) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 10c) Offentlig tjenstepensjonsforsikring (46.745) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 11) Avskrivning på varige driftsmidler (98.000) (K-Innredning/Påkost Vikinghuset og D-LRR)
- 12) Utgifter fotballturnering (147.929) (K-Kontanter og D-LRR)
- 13) Utgifter til deltakelse turneringer og reiseutgifter trenere (2.574.888) (K-Kontanter og D-LRR)
- 14) Idrettsutstyr m.m (520.722) (K-Kontanter og D-LRR)
- 15) Driftskostnader FFO/IFO (329.337) (K-Kontanter og D-LRR)
- 16) Andre driftskostnader (2.529.638) (K-Kontanter og D-LRR)
- 17) Annen renteinntekt (627.210) (D-Kontanter og K-LRR)
- 18) Annen finansinntekt (17.804) (D-Kontanter og K-LRR)
- 19) Annen rentekostnad (1.088) (K-Kontanter og D-LRR)
- 20) Annen finanskostnad (11) (K-kontanter og D-LRR)
- 21) Avsatt til spillerutviklingsfond (150.000) (K-Spillerutviklingsfond og D-LRR)
- 22) Benyttet i Spillerutviklingsfond (131.820) (K-Kontanter og D-Spillerutviklingsfond)
- 23) Benyttet i anleggssfond (44475) (K-Kontanter og D-Anleggssfond)
- 24) Overført til anleggssfond (100.000) (K-Anleggssfond og D-LRR)
- 25) Avsatt til jubileumsfond (50.000) (K-Jubileumsfond og D-LRR)

- 26) Salderer kontoen kundefordringer (363.412) (K-Bankinnskudd og D-Kundefordringer)
- 27) Salderer kontoen Fordring mot Vikinghallen AS (177.767)
(D-Bankinnskudd og K-Fordring mot Viking hallen AS)
- 28) Salderer kontoen Andre kortsiktige fordringer (67.268)
(D-Bankinnskudd og K-Andre Kortsiktige Fordringer)
- 29) Salderer kontoen skyldige offentlige avgifter (4.426.602)
(K-Bankinnskudd og D-Skyldige offentlige avgifter)
- 30) Salderer kontoen Fordring mot Viking FK AS (1.441.764)
(K-Bankinnskudd og D-Fordring mot Viking Fotball AS)
- 31) Salderer kontoen leverandørgjeld (235.170) (K-Annen konto og D-Leverandør gjeld)
- 32) Salderer kontoen annen kortsiktig gjeld (63.013) (K-Annen Konto og D-Annen Korts. Gjeld)
- 33) Salderer kontoen annen konto (298.183) (K-Bankinnskudd og D-Annen Konto)
- 34) Årsresultat over til EK (366.784) (K-Annen EK og D- LRR)

Vedlegg 6: Rekonstruering 2019

Rekonstruksjon 2019

Balanse per 31.12.2018

Innredning/Påkost		Spillerutviklingsfond	270480
Vikinghuset	935568	Anleggsfond	5189999
Investeringer i Datterselskap	30000	Jentefond	200000
Investeringer i andre aksjer	0	Jubileumsfond	50000
Utlån Vikinghallen AS	7970000	Annen Egenkapital	9757359
Kundefordringer	945520	Leverandørgjeld	256566
Fordring mot Viking FK AS	5293484	Skyldige offentlige avgifter	3328008
Fordring mot Vikinghallen AS	105345	Annen kortsiktig gjeld	2723961
Andre kortsiktige fordringer	557058		
Bankinnskudd, kontanter	5939398		
	21776373		21776373

Innredning/Påkost Vikinghuset			
IB)	935568		
		11)	98000
		UB)	837568
	935568		935568

Investeringer i Datterselskap			
IB)	30000		
		UB)	30000
	30000		30000

Investeringer i andre aksjer			
IB)	0		
21)	1000000	UB)	1000000
	1000000		1000000

Utlån Vikinghallen AS			
IB)	7970000		
		UB)	7970000
	7970000		7970000

Fordring mot Viking FK AS			
IB)	5293484		
28)	2953301		
		UB)	8246785
	8246785		8246785

Lønnsomhetsresultatkonto (LRR)			
8a)	29405982	1)	1433050
8b)	4406038	2)	812325
8c)	366052	3)	2220510
10a)	6334471	4)	1590700
10b)	989525	5)	5597494
10c)	79533	6)	1657206
11)	98000	7)	175050
12)	204824	9)	34178072
13)	2924338	17)	631990
14)	677017	18)	17920
15)	306286	32)	403218
16)	2919515		
19)	5642		
20)	312		
	48717535		48717535

Kundefordringer			
IB)	945520		
		24)	108383
		UB)	837137
	945520		945520

Fordring mot Vikinghallen AS			
IB)	105345		
		25)	105345
		UB)	0

Andre kortsiktige Fordringer			
IB)	557058		
		26)	98826
		UB)	458232
	557058		557058

Bankinnskudd, kontanter o.l.			
IB)	5939398	8a)	29405982
1)	1433050	10a)	6334471
2)	812325	12)	204824
3)	2220510	13)	2924338
4)	1590700	14)	677017
5)	5597494	15)	306286
6)	1657206	16)	2919515
7)	175050	19)	5642
9)	34178072	20)	312
17)	631990	22)	105000
18)	17920	23)	50000
24)	108383	21)	1000000
25)	105345	28)	2953301
26)	98826		
27)	237137		
31)	4518182		
		UB)	12434900
	59321588		59321588

Skyldige offentlige avgifter			
		IB)	3328008
		8b)	4406038
		8c)	366052
		10b)	989525
		10c)	79533
		27)	237137
UB)	9406293		
	9406293		9406293

Annen konto			
29)	4055075		
30)	463107	31)	4518182
	4518182		4518182

	105345		105345
--	--------	--	--------

Spillerutviklingsfond			
		IB)	270480
22)	105000		
UB)	165480		
	270480		270480

Anleggsfond			
		IB)	5189999
UB)	5189999		
	5189999		5189999

Jentefond			
		IB)	200000
23)	50000		
UB)	150000		
	200000		200000

Jubileumsfond			
		IB)	50000
UB)	50000		
	50000		50000

Annen Egenkapital			
		IB)	9757359
32)	403218		
UB)	9354141		
	9757359		9757359

Leverandørgjeld			
		IB)	256566
		29)	4055075
UB)	4311641		
	4311641		4311641

Annen kortsiktig gjeld			
		IB)	2723961
		30)	463107
UB)	3187068		
	3187068		3187068

Balanse per 31.12.2019

Innredning/Påkost			
Vikinghuset	837568	Spillerutviklingsfond	165480
Investeringer i Datterselskap	30000	Anleggsfond	5189999
Investeringer i andre aksjer	1000000	Jentefond	150000
Utlån Vikinghallen AS	7970000	Jubileumsfond	50000
Kundefordringer	837137	Annen Egenkapital	9354141
Fordring mot Viking FK AS	8246785	Leverandørgjeld	4311641
Fordring mot Vikinghallen AS	0	Skyldige offentlige avgifter	9406293
Andre kortsiktige fordringer	458232	Annen kortsiktig gjeld	3187068
Bankinnskudd, kontanter	12434900		
	31814622		31814622

- 1) Medlemskontingenter/Frivillig dugnadsvirksomhet (1.433.050) (D-Kontanter og K-LRR)
- 2) Sponsorinntekter (812.325) (D-Kontanter og K-LRR)
- 3) Tilskudd/gaver/spillemidler (2.220.510) (D-Kontanter og K-LRR)
- 4) Inntekter FFO/IFO (1.590.700) (D-Kontanter og K-LRR)
- 5) Annen driftsinntekt inkl fotballskole (5.597.494) (D-Kontanter og K-LRR)
- 6) Egenandeler (1.657.206) (D-Kontanter og K-LRR)
- 7) Inntekter fotballturnering (175.050) (D-Kontanter og K-LRR)
- 8) Lønn, pensjon, arb. g. avg. mm spillere/trenere (34.178.072)
- 8a) Lønn, honorar, sign on fee (29.405.982) (K-Kontanter og D-LRR)
- 8b) Arbeidsgiveravgift (4.406.038) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 8c) Offentlig tjenestepensjonsforsikring (366.052) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 9) Refundert lønn, pensjon, arb. g. avg. mm (34.178.072) (D-Kontanter og K-LRR)
- 10) Lønnskostnader FFO/IFO og andre ansatte i Viking FK (7.403.529)
- 10a) Lønn (6.334.471) (K-Kontanter og D-LRR)
- 10b) Arbeidsgiveravgift (989.525) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 10c) Offentlig tjenestepensjonsforsikring (79.533) (K-Skyldige offentlige avgifter og D-LRR)
- 11) Avskrivning på varige driftsmidler (98.000) (K-Innredning/Påkost Vikinghuset og D-LRR)
- 12) Utgifter fotballturnering (204.824) (K-Kontanter og D-LRR)
- 13) Utgifter til deltakelse turneringer og reiseutgifter trenere (2.924.338) (K-Kontanter og D-LRR)
- 14) Idrettsutstyr m.m (677.017) (K-Kontanter og D-LRR)
- 15) Driftskostnader FFO/IFO (306.286) (K-Kontanter og D-LRR)
- 16) Andre driftskostnader (2.919.515) (K-Kontanter og D-LRR)
- 17) Annen renteinntekt (631.990) (D-Kontanter og K-LRR)
- 18) Annen finansinntekt (17.920) (D-Kontanter og K-LRR)
- 19) Annen rentekostnad (5.642) (K-Kontanter og D-LRR)
- 20) Annen finanskostnad (312) (K-kontanter og D-LRR)
- 21) Investeringer i andre aksjer (1.000.000) (K-Kontanter og D-Investering i andre aksjer)
- 22) Benyttet i Spillerutviklingsfond (105.000) (K-Kontanter og D-Spillerutviklingsfond)
- 23) Benyttet i jentefond (50.000) (K-Kontanter og D-Jentefond)
- 24) Salderer kontoen kundefordringer (108.383) (D-Bankinnskudd og K-Kundefordringer)
- 25) Salderer kontoen Fordring mot Vikinghallen AS (105.345)

- (D-Bankinnskudd og K-Fordring mot Viking hallen AS)
- 26) Salderer kontoen Andre kortsiktige fordringer (98.826)
(D-Bankinnskudd og K-Andre Kortsiktige Fordringer)
- 27) Salderer kontoen skyldige offentlige avgifter (237.137)
(D-Bankinnskudd og K-Skyldige offentlige avgifter)
- 28) Salderer kontoen Fordring mot Viking FK AS (2.953.301)
(K-Bankinnskudd og D-Fordring mot Viking Fotball AS)
- 29) Salderer kontoen leverandørgjeld (4.055.075) (D-Annen konto og K-Leverandør gjeld)
- 30) Salderer kontoen annen kortsiktig gjeld (463.107) (D-Annen Konto og K-Annen Korts. Gjeld)
- 31) Salderer kontoen annen konto (4.518.182) (D-Bankinnskudd og K-Annen Konto)
- 32) Årsresultat overført fra EK (-403.218) (D-Annen EK og K- LRR)

Referanse:

Arbnor, I. & Bjerke, B. (1977). *Företagsekonomisk Metodlära*. Lund: Studentlitteratur

Dalland, O. (2012). *Metode og Oppgaveskriving*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Havstein, B. & Moen, T.-G. (2010). *Finansregnskap: Grunnleggende teori og bokføring* (3. utg). Bergen: Fagbokforlaget

Kvifte, S.S., Tofteland, A. & Bernhoft, A.C. (2016). *Finansregnskap: God regnskapsskikk og IFRS* (2. utg). Bergen: Fagbokforlaget

Monsen, N. (1987). *Behandling av Anleggsmidler og Avskrivninger i Kommunale Regnskaper*. Bergem: Universitetsforlaget

Monsen, N. (2018). *Forretningsregnskap og kameralregnskap: En sammenligning med henblikk på bruk i offentlig sektor* (12. utg). Bergen: Norges Handelshøyskole.

Monsen, N. (2020). *pengeregnskapsoppstillinger for private bedrifter: Om utviklingen til nå samt valget mellom direkte og indirekte metode ved utarbeidelse av kontantstrømoppstillinger* (2. utg). Bergen: Norges Handelshøyskole

Norges Fotballforbund. (2020,16. januar). Retningslinjer økonomi. Hentet fra <https://www.fotball.no/lov-og-reglement/klubblisens/tl-og-obos/retningslinjer/retningslinjeer-okonomi/#Toppen>

Norsk regnskapsstiftelse. (2020). *God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner* (Foreløpig Norsk Regnskapsstandard). Hentet fra <https://www.regnskapsstiftelsen.no/wp-content/uploads/2020/01/NRS-F-God-regnskapsskikk-for-ideelle-organisasjoner-2020-januar-med-vedlegg.pdf>

Norsk regnskapsstiftelse. (2018). *God regnskapsskikk for små foretak* (Norsk Regnskapsstandard 8). Hentet fra <https://www.regnskapsstiftelsen.no/wp-content/uploads/2018/03/2018-02-NRS-8-God-regnskapsskikk-for-små-foretak-2018.pdf>

Norsk Regnskapsstiftelse. (2011). *Kontantstrømoppstilling* (Foreløpig Norsk RegnskapsStandard). Hentet fra <https://www.regnskapsstiftelsen.no/wp-content/uploads/2015/01/NRSF-Kontantstrømoppstilling-2011-des.pdf>

Regnskapsloven. (1998). Lov om årsregnskap m.v. (Lov – 1998 -07-17-57). nr. 56. Hentet 07.05.20 fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-56?q=regnskapsloven>

Solbakken, K. B & Monsen, N. (2008). *Regnskapsregler for hjelpeorganisasjoner – en kritisk analyse med forslag til videreutvikling (del 1), 11(1)*, 75-85.

Viking Fotballklubb. (2018). *Årsberetning 2018* (beretning 2018). Hentet fra https://viking-ungdom.spoortz.no/kx/99/Image/Kalvig/2019/Viking%20Aarsberetning%202018-nett_rev0103.pdf

Viking Fotballklubb. (2019). *Årsberetning 2019* (beretning 2019). Hentet fra <https://www.viking-ungdom.no/portal/arego/club/99/news/9420416>

Viking Fotballklubb. (2017). *Årsberetning 2017* (beretning 2017). Hentet fra <https://viking-ungdom.spoortz.no/kx/99/Image/Kalvig/2018/Vikings%20aarsberetning%202017.pdf>